
Revista Musical Catalana

Butlletí Mensual de l'O. C.

La *Divina Comèdia* llegida per un músic

Fa poc temps, en un saló d'un centre cultural de nostra ciutat, reunides unes quantes persones que de les coses de l'esperit senten fretura i en copsen plaer; unes quantes persones que representaven una tria de l'edat madura i de l'edat florida, del sexe fort i del gràcil femení, de la gent de l'art i de la del pensament; tots però covant un mateix fons de sentiment pairal i del subtil de la bellesa; tots a l'entorn d'una llarga taula, escoltaven de la boca del mateix autor aquestes pàgines d'un títol tan atractiu i tan sonor, que ha sortit a llum en aquesta edició tan escaient i bella, ben pròpia del subtil contingut que relliga i empresona (*). Tots escoltaven i tots es sentien dins un mateix ambient, en una mateixa atmosfera lluminosa i pura, harmoniosa i clara, transcendent i apaivagadora que els portava el tema altíssim i la glossa adequada, sòbria, elegant i sentida d'aquell excel·lent conferenciant. Una gent tan diferent com eren els allí reunits, com era meravella la unitat que formaven en ésser portats en aquell món de l'ideal lluminós. Dant, evocat per un músic, músic atent a la poesia i a les idees altes que honoren dels homes l'intel·lecte; Dant amb son poema de l'eternitat els donava la lliçó, oblidada massa sovint en el món, de la nobilitat de l'harmonia sonora, de la noblesa d'aquest art que, tan sovint prostituïm aquí en la terra. Perquè en el poema eternal de Dant, en aquesta *Comèdia divina*, no s'hi sent pas l'art bordissenc, els ritmes lascius, les melodies baixes i grolleres i els acords deliquescents de les passions mesquines i les truculents dissonàncies que exasperen la sang i els nervis. En l'Infern on tot això sembla que hauria de trobar-s'hi, en aquell sojorn de les ànimes mortes, hi batega massa grandesa tràgica perquè hi càpiga tanta mesquinesa de la música baixa. En l'Infern no hi ha cants, ni sons, solament Dant hi sentia sorolls, gemecs de les dolors sense esperança, crits de ràbia seca,

(*) Vicents Maria de Gibert: *La Divina Comèdia llegida per un músic*. — Oliva de Vilanova, impressor, Barcelona.

negació de tot cant, de tota harmonia. Aquell *lasciate ogni speranza* ho cobreix tot de negror i de mutisme harmònic. Allí sols regna la gran tragèdia de la desesperança eterna.

Mes en el regne de la mitja llum, de la dolor esperançada, del delit de la joia futura, de l'amor compungit: en el Purgatori, allí el cant brolla ja suau i aconsolador; i Dant hi retreu totes les seves coneixences i complaences amb el bell art de la melodia. Allí hi canten les ànimes purgants, hi canten els àngels que presideixen cada cercle; i fins hi canta aquella misteriosa natura que respira dolor i esperança, tristesa lluminosa de la purificació alliberadora.

I en el Cel, en el Regne de la veritat, de la Joia, la llum esclata amb la melodia de l'amor, amb l'harmonia de la Pau, l'etern equilibri de l'ànima. Llum i resplendor, cant i harmonia; llums que són cants, danses que són polifonies lluminoses: tot es fon en una música suprema. ¡Oh, dignitat del nostre art; qui s'atreveria a profanar-te després de considerar-te en l'august solí de l'Altíssim!

I Dant hi posa la música amb les idees, en les imatges, en les glosses anàlogues, comparances amb les coses d'aquest món; i encara hi posa la música amb aquelles divines *terzines* tan cadencioses, tan vives d'emoció transcendent, tan plenes de les coses inefables i divines de l'etern. La música en l'Empiri és la resplendor de l'expressió divina.

Totes aquestes idees, aquests sentiments i consideracions subtils sorgien en l'ànim dels que escoltaven la paraula culta, justa i elegant, sincera i pia del mestre Gibert en un cap al tard d'aquest hivern, dins una sala noble i severa d'una institució cultural de la nostra terra, i tots aquests sentiments i idees i altes consideracions sorgiran, sens dubte, dels que llegeixin aquestes pàgines, dictades per un ver aristocràtic del nostre art, per un digne ministre de la Regina dels nostres amors, de la noble i excelsa art de la Música.

LLUÍS MILLET



La Princesa Margarida

Llegenda catalana en tres actes i cinc quadros, llibre d'Adrià Gual, música de Jaume Pahissa, estrenada el 8 de febrer al Gran Teatre del Liceu.

Enguany el mestre Pahissa ha pogut veure realitzada a l'escena del Liceu una altra producció seva. Després de *Gala Placídia* (1913), *La Morisca* (1919) i *Marianela* (1923), és aquesta, doncs, *La Princesa Margarida* la quarta òpera d'En Pahissa que l'empresa del nostre gran teatre ha posat en escena. Podem dir, així, que En Pahissa és el més sortós dels nostres músics després d'En Morera que ha merescut igual honor en aquella casa, fogar el més distingit, a Barcelona, del drama líric. Sembla que el teatre líric català hauria de vanagloriar-se també d'aquestes repetides manifestacions, però podem dir, encara, que una flor no fa estiu. Mentre no es mantingui un repertori constant i variat d'òperes dels nostres compositors, el problema queda sense resoldre, el teatre líric català de fet no existeix. Per aconseguir una estabilitat ferma i de durada, beneficiosa per al nostre teatre nacional, caldrà, com ja hem expressat en altres ocasions, la formació d'un quadro complet de cantants de categoria, intelligents i aptes per al sosteniment del repertori alludit. I precisament en l'actualitat hi ha una carència total d'ells. On cercarem la nostra soprano dramàtica i on el tenor de facultats? On el baríton que supleixi un Blanxart? Si avui, gràcies als orfeons i a la constància d'un Lamote de Grignon o d'un Pau Casals, ha pogut crear-se a Catalunya un repertori choral i un repertori simfònic que els mateixos estrangers no deixen d'admirar, en canvi el teatre líric fa encara aquí el paper de Ventafocs, tristament abandonat, sense merèixer els honors que li escauen.

Així barrinava la nostra pensa en sortir de l'estrena de *La Princesa Margarida*, l'execució de la qual ens havia condolgut de veure i d'escoltar. Si per una excepció ens era ofrenada l'obra aquesta vegada en la seva llengua original, tampoc hi guanyàrem gaire perquè cantants hi havia, ben catalans i no pas dels secundaris, als quals no enteníem d'una sola paraula. I aquell vestir i aquell accionar que solament en un teatre de tercer orde podrien fer-se passadors? Es que no ha servit de cap ensenyança l'actuació en el mateix Liceu dels quadros de companyia russos i alemanys? No han après res encara els nostres cantants dramàtics d'aquella sobrietat i bon gust en el vestir, d'aquella manera natural de cantar i de moure's a l'escena que els referits artistes estrangers ens han mostrat per a delícia de la nostra oïda i els nostres ulls? No calia sinó contemplar i escoltar el *Tristany* que l'endemà era ofert

als abonats del mateix teatre, per a jutjar l'enorme distància que separa uns artistes dels altres.

Oïda en tals condicions, l'obra d'En Pahissa no podia deixar pas una impressió gaire favorable al que escoltava sense passió, i, no obstant, *La Princesa Margarida*, la partitura de la qual havíem tingut ocasió de llegir detingudament abans de l'estrena, conté pàgines ben estimables, i en elles el temperament dramàtic d'En Pahissa s'hi manifesta amb una sobrietat i concisió, amb un caràcter tan nostre, amb una expressió tan justa, amb una unitat d'estil, potser en cap més obra seva igualades. Però la major part d'aquestes qualitats, com igualment el detall de l'orquestra, tot plegat restà a la penombra, indecis, i inexpressiu per tant. Hem llegit després que en les dues representacions que seguien millorà l'execució, però nosaltres solament podem atènyer-nos a ço que oïrem el primer dia, i no pas perquè hi fóssim convidats, ja que la REVISTA MUSICAL CATALANA no té entrada en aquella casa.

La Princesa Margarida, com ja es digué per endavant, és una refundició de *La Presó de Lleida*, la cançó popular catalana *harmonitzada* per a l'escena que valgué, fa vint anys, a En Pahissa el seu primer triomf al teatre. En eixamplar ara el seu marc no ens sembla que la notable producció hi hagi guanyat gaire. Tanmateix l'acció de la llegenda és massa pobra per a mantenir l'interès durant tres actes seguits. Ben cert que aquests són de curta duració. Pel que recordem de la primera versió, a *La Princesa Margarida* molt poca cosa hi han afegit els autors. Potser és el segon acte allà on han pres les escenes un major desenrotllament, com també al final del primer acte. El primer quadro i els dos darrers resten semblants a *La Presó de Lleida*. En Pahissa mateix ja digué als periodistes que l'interviaren, que la seva tasca més important residia en la nova instrumentació de la partitura, adaptada a les exigències de la gran sala on anava a representar-se la nova versió. Efectivament, l'orquestra sonà amb una amplitud ben avinent en el gènere dramàtic. Les pàgines que causaren una impressió més forta han estat, com abans, el quadro de la presó, tot ell d'una animació extraordinària i d'un caient popular molt ajustat a la situació, i el penúltim quadro, on la seguidora de la Princesa relata el tràgic fi dels enamorats que la inclemència del Baró a dut a la força. Tota l'escena aquesta, amb la intervenció directa del chor, pren uns tons ombrívols que pinten admirablement l'esperit atemoritzat del poble i el presagi d'una malastrugança inevitable. L'orquestra hi juga també un paper ben important amb els seus accents adolorits i les seves coloracions aspres i vigoroses d'una expressió molt justa. La contralt senyoreta Callao, en el paper de Seguidora, obtingué aquí amb la seva càlida veu i la seva dicció impecable, l'aprovació de tota la sala. Una interpretació més segura, més ajustada al caràcter expressiu de l'escena on la Princesa demana clemència per al pastor, al segon acte, hauria fet guanyar força el seu efecte. El diàleg entre la Princesa i el Baró, que és una glossa de la cançó popular, hauria volgut

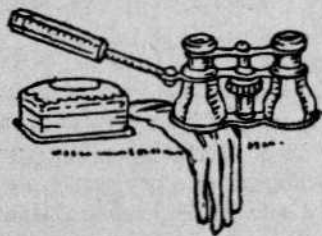
ésser interpretat amb una expressió més ingènua que no ens allunyés tant de la llegenda. Dels personatges, el caràcter que trobem més ben acusat és el de l'apassionada Princesa. No tant el del Pastor, que resulta d'un relleu massa pàl·lid al costat de la jove enamorada. Com es compendrà, la coneguda tonada de la cançó popular *La Presó de Lleida* fa de motiu conductor en el desenrotllament de l'òpera. En Pahissa ha sabut aprofitar-se bé d'ella per a donar als punts culminants de l'acció un to melodramàtic de gran intensitat expressiva, encara que del germen de la cançó se'n podien haver tret conseqüències més paleses en el transcurs de l'obra que manifestessin la vitalitat del tema escollit.

Per bé que sempre és falaguer per a l'autor dirigir la seva pròpia obra, creiem que el mestre Pahissa hauria fet millor de cedir la batuta a una mà més pràctica i experimentada. La nerviositat que ocasiona tota estrena, per altra part, priva ben cert l'aplom necessari per a imposar-se davant d'un conjunt tan complex com és el d'una òpera.

Per a *La Princesa Margarida* es construí un decorat exprés degut als reputats escenògrafs senyors Brunet i Pous. Es un bell gest de l'empresa que cal agrair. L'efecte causat per les quatre decoracions estrenades era ben vistós; essent la del penúltim quadro la més valuosa i encertada, sens dubte.

Afegirem que la crítica ha elogiat amb rara unanimitat l'obra, a la qual el públic es mostrà igualment sensible, festejant l'autor i els artistes que la interpretaren. Es un èxit, doncs, que ha d'encoratjar no solament En Pahissa, sinó els altres compositors catalans, als quals desitgem per part de l'empresa del Liceu un acolliment no menys generós i benvolent que redundarà, no cal ja dir-ho, en profit de la nostra música.

JOAN SALVAT



Oficis y sous referents a músichs de la Cort y Palau dels Rey Católichs per los anys de 1473-78 (*)

MINISTRILS

Bartomeu Gaça, Johan Gaçó, Johan Gomeç, Johan Brecull, Pere de Foix, Johan de Spinosa.

TROMPETES

Pere D'abella, Roderig Durbs, Johan Durbs, Francesch Mena, Ferrán Palomino, Diego de Priego, Anfós de Montaba.

MESTRES DE CAPELLA Y CANTORS

Matheu Ximeneç era cantor de la cort; fón nomenat Mestre de Capella a 30 de Nov. de 1473. Finí sa comanda en 1476, en que rebé lo nombrament lo 26 de Juny d'aquest any en Johan de Breda.

CANTORS DEL SENYOR REY

Gaspar Dagimo — Barthomeu Aguilera, de Toledo — veu de tiple — Barthomeu de Castro, veu de contralt — Ferrán d'Ocanya, arxipreste de Salamanca, veu "contrabaxa".

Ademés Pere de Yepes, Pere Gomeç de *Santo Domingo de la Calçada*, Anfós de Sahagun, Diego de Leon, Francesch d'Uçada, Anton de Cordova, Anfós Cortés, Johan Fernandez, Matheu Ferrer, Domenech D'ollera, Ferrán Román — madrileny, Johan Jijón, Sancho d'Ezeta y Joan Alvarez.

Entre los anomenats *tanyedors* o *sonadors* hi constan Lope de Balma y Johan Damiá Capdevila.

Aquest era lo personal musich a les ordres dels Reys Católichs en aquells anys de fruytosa governació.

Aprés morta Isabel, molta fón la dissort. Lo Rey Ferrán, escarmentat de les coses passades, casà ab Germana de Foix, demanant al Senyor li concedís successió varonil. Hi hagué moments de esperança, hon les musiques tornaren a ressonar en la Real capella de Santa Agueda y en lo Palau Major. Los ministrers mes volguts de la Reyna, que per cert eran molt habils en lo maneig d'esturments, eren Tibao (Teobald) de Tuchet y Ramón de Fáuço, abdos bons sonadors de vigola.

JOSEP RAFEL CARRERAS

(*) Arx. R. Patrim.

(Per voluntat de l'autor s'ha respectat l'ortografia de l'original.)

Estrena de *Neró i Acté* de Joan Manén, a Karlsruhe

L'estrena de la nova òpera de Joan Manén *Neró i Acté*, al Landestheater de Karlsruhe, tingué efecte, com ja vàrem anunciar en el número passat, el 28 de gener. L'eminent violinista i compositor català que frueix a Alemanya d'una particular estima, ha obtingut un nou triomf molt més d'avalorar en terres estrangeres. *Neró i Acté* ha merescut els més francs elogis de la crítica, com ara fa dos anys els va merèixer igualment el *Camí del sol*, del mateix autor, representat per primera vegada a Brunswick. Mentre aquí, a casa mateix, s'escatima la presentació de les produccions dels nostres músics, és consolador poder almenys constatar com un dels nostres més prestigiosos compositors, En Joan Manén, és acollit a Alemanya amb una assiduitat que honora certament la música catalana.

Segons notícies rebudes posteriorment, l'estrena de *Neró i Acté* provocà, per cert, un conflicte entre En Manén i la direcció del teatre. Arribat el músic per assistir als darrers assaigs de l'obra s'apercep amb estupor que han estat fetes a cada un dels actes importants supressions sense haver-lo consultat per res. El fet era intolerable. En Manén i l'editor seu tractaren d'oposar-se per la força jurídica i evitar la representació en les condicions aquelles. La preparació musical no podia satisfer-lo de cap manera. Era precis retardar l'estrena per tal que l'obra fos donada en tota la seva integritat. Però l'empresari no volgué consentir-hi i l'estrena s'efectuà el dia fixat. En Manén deixà d'assistir-hi contrariat com es trobava. Tota la ciutat s'assabentà del fet i no es parlava aquells dies d'altra cosa. A la segona representació, malgrat tot, l'òpera es donà íntegrament. Per bé que l'orquestra, dirigida pel mestre Krips, sonà magníficament, les parts respectives de Neró i d'Acté en varen sofrir d'una manera sensible. La precipitació dels darrers assaigs no permeteren al senyor Witt ni a la senyora von Hartung, encarregats d'aquells papers, una execució gaire segura. En canvi va lluir-se molt la senyora Strack, encarnant el personatge d'Agrippina. Es tracta d'una mezzo-soprano de veu esplèndida i artista intel·ligent que domina l'escena. Els senyors Schuster i Oerner es mostraren igualment perfectes en els papers de l'apòstol Sant Marc i l'oficial Tigellinus. Els chors, no sempre del tot segurs, deixaren l'auditori satisfet.

Un crític francès, M. Garry, que assistí a la segona representació, deia, entre altres coses, que el drama líric d'En Manén és d'una unitat de factura extraordinària; la sonoritat de l'orquestra és prestigiosa; els conjunts de meravellosa intensitat s'adapten perfectament a la situació que descriuen. Els caràcters de Neró i d'Agrippina posseeixen una rara qualitat d'expressió. Els dos són del més admirable lirisme. El cant final de Neró en mig de la simfonia que es descabdella a l'orquestra és d'una emoció intensa. L'escena de les Catacumbes, d'una admirable suavitat, és d'un idealisme complet. En canvi l'escena de Neró resistint la seva mare és d'una amplitud magistral. *Neró i Acté*, en fi, denota una mà d'artista que domina els co-

lors variats de la seva paleta, com també els secrets d'una orquestració que commou i aplanava sense haver de recórrer mai al "pathos" i oferint sempre un aspecte natural.

Malgrat la semblança del títol, que podria fer pensar en una refundició de l'òpera *Acté*, la darrera producció d'En Manén és totalment original, i en la seva composició no hi ha entrat cap element de l'òpera expressada que, com es recordarà, fou estrenada al Liceu de Barcelona l'any 1903 i representada més tard en diversos teatres d'Alemanya.

* * *

A la rebuda que aquell públic intel·ligent atorgà a *Neró i Acté*, festejant l'obra amb grans ovacions, cal afegir-hi l'opinió favorable també de la crítica d'allí, com es pot veure en els adjunts extractes dels diaris de Karlsruhe.

El *Karlsruher Tageblatt*, del 30 de gener, diu:

"La música de Manén, impressionista, és d'un caràcter i d'una manera absolutament personals. El duo de Neró i Acté, del primer acte, i a l'acte de les catacumbes, el duo d'aquests dos personatges principals, són, entre altres, pàgines que mostren la gran força creadora del compositor. Brolla una tal força dramàtica d'aquests fragments, que ells sols indiquen ja el que són les altres parts de la partitura, de ses línies melòdiques i de ses sonoritats i dels problemes que s'hi plantegen i s'hi resolen.

Cal, abans, no oblidar que l'art impressionista del Sud ve d'Espanya. La pintura (Manet), la música (Debussy) i fins la literatura han rebut dels Pirineus fonts de nova vitalitat. L'espanyol Manén, sòlidament arrelat al terreny de sa pàtria, en cull els fruits i fins l'arbre. Considerar-lo com un imitador seria una equivocació. Tant en les melodies com en les modalitats Manén es dona sincerament, ingènua-ment, però en els moviments principals es deixa fàcilment portar per vies que es separen de la direcció que seguia i per les quals no és fàcil de seguir-lo. S'hi troben també combinacions molt originals de sonoritats, plenes de bellesa i que sorprenen per sa originalitat.

Els nostres artistes han contribuït a donar a l'obra un èxit gran i franc com es mereixia."

Del *Karlsruher Zeitung*, del 30 de gener:

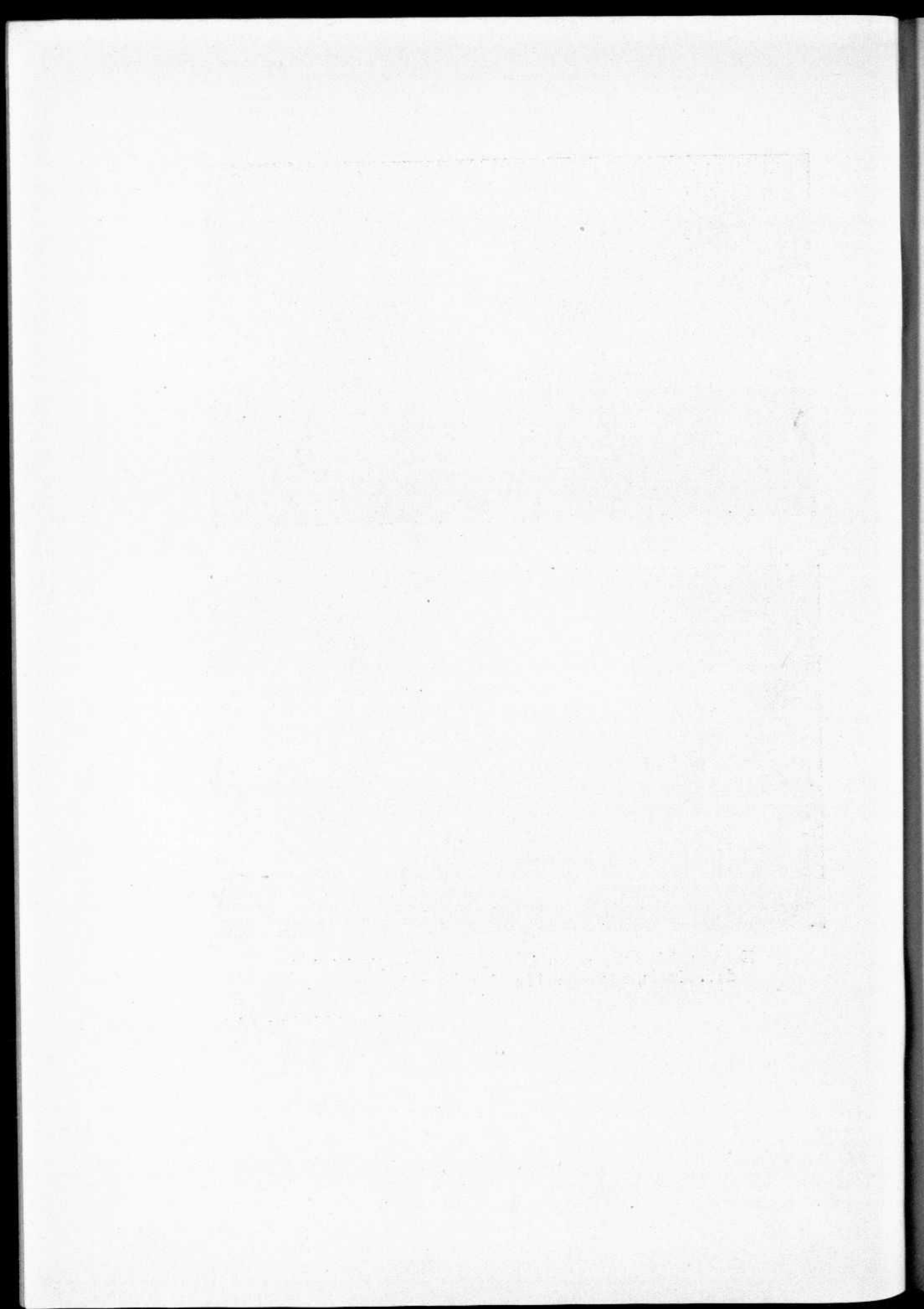
"Fins aquí l'explicació que hem donat del "llibret", en el qual sovint s'endevina la influència i el record dels temps més vius del reffloriment del verisme. Per altra part Manén s'aguanta no solament dins un naturalisme de caràcter ben personal i d'actualitat, però que al mateix temps es relaciona amb la gran estructura de l'òpera, i té, abans que tot, l'ambició d'anar per camins propis. Sa música no té pas efectes superficials com el gènere òpera pot fer creure, sinó que s'hi troben passatges d'una forta compenetració i de poderosos efectes. Aquests ja es troben al primer acte, on, com si fos d'una necessitat pròpia, Manén vol, en l'orquestra, supercaracteritzar els personatges i es presenta, en la instrumentació, com un indiscutible simfonista.

Al caràcter arcaic oposa els chors de les catacumbes i el ballet del segon acte, que té un ritme sumament atractiu. En tota la resta, Manén se'ns presenta, en sa



Escenes dels actes segon i quart de l'òpera *Neró i Acté*,
de J. Manén, estrenada al Landestheater, de Karlsruhe.

Suplement del núm. 291 de la
REVISTA MUSICAL CATALANA



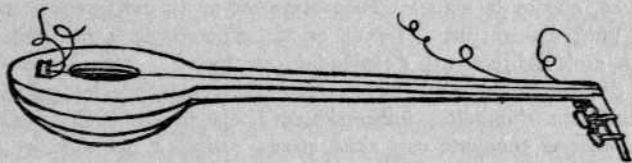
manera de compondre, un colorista de coneixements internacionals, com si volgués pendre dels italians la fantasia de llurs danses i de la moderna escola francesa l'esperit de la sensibilitat i de l'Alemanya la profunditat del tema."

Del *Volksfreund* del 31 de gener:

"El color de la música de Manén és bell i original. Aquest espanyol escriu amb grandiositat, amb uns matisos els més variats. En començar, l'espectador segueix amb una relativa dificultat, però es convenç de seguida de la naturalitat indiscutible que presenta l'obra, a causa de la novetat de les perspectives. Manén treballa amb mitjans clars i artístics per a obtenir l'efecte que cerca, sabent on va, seguint regles absolutament personals.

Una prova: les parts de cant que per als seus personatges ell ha creat, són d'un gran efecte vocal i de grans dificultats. Per la sang dramàtica que corre per les venes del compositor, Manén ha trobat l'expressió orquestral. Ell té la persuasió i el coneixement que pels camins ja recorreguts no s'hi poden ja obrir noves vies. Per a Manén el més important és la troballa de mitjans d'expressió. L'absència total de brutalitat és el que s'hi troba més simpàtic en aquesta meravellosa partitura. Manén renuncia a tot mitjà fàcil, ell il·lustra la seva obra amb l'art més refinat, subratlla amb discreció i per a cada u dels seus personatges té un color ben característic que va sostenint amb ses variants. El "raconto" del quart acte de la partitura és un fragment meravellós, admirable.

L'obra va fer al nombrós públic una impressió gran, profunda, immensa."



La música sagrada dels compositors hispànics moderns

El recent fascicle de les *Fischer Edition News*, de Nova York, dedicat especialment a la música religiosa catòlica, publica un interessant article, amb el mateix títol que encapçala aquestes ratlles, el qual és signat per Mr. Walter Williams, mestre de capella i organista de l'església de St. Stephen, a Providence, R. I. En ell són rememorades les glòries de la música sagrada hispànica de les passades centúries, evocant les figures dels Victòria, Morales, Guerrero, Cabezon, Ginés Pérez, Comes; i és tributat homenatge als seus divulgadors moderns, Eslava, Olmeda, Pedrell.

"Com a resultat de les orientacions i de l'obra d'aquest últim mestre, ha sorgit una nova generació de compositors de música religiosa, sadolls de l'ideal i devoció d'aquells antics escriptors." Un dels més frapants, segons l'articulista americà, és En Goicoechea; cita, però, molts altres, entre ells els nostres Millet, Sancho Marraco i "abbé" Josep Muset.

"En totes les obres d'aquests digníssims compositors hom descobreix aquells elements que fan òptima la música polifònica ibèrica de l'Edat d'Or. La fisonomia més característica és tal vegada el misticisme; misticisme, no en el sentit passiu dels orientals, sinó en la concomitància activa, plena de virior que trobem tan evident en les vides apassionades, fervoroses i fecundes en obres dels grans sants i místics espanyols. Fonamentant-se usualment en el cant pla, emprat sovint amb gran austeritat, i emprant molts cops l'artifici del *faux-bourdon*, aquests compositors, no obstant, han infós en semblants elements llurs qualitats natives de profunda emoció religiosa, en el sentit millor d'una frase objecte de molt abús, amb una magnífica ponderació i una idealitat constant, que ni la manca d'encoratjament ni la indiferència han pogut abatre... Aquesta unió d'austeritat i fervor místic, d'ascetisme i profunda emoció religiosa (a voltes molt subjectiva), d'esplèndida escriptura i maneig sens parió de les masses i dels timbres vocals amb un complet alliberament de les minúcies merament tècniques i amb una simplicitat impressionant; ens presenta un conjunt d'elements amb els quals no pot competir cap altra escola religiosa del dia (excepció feta tal vegada d'una part de la producció russa) i que podrien exercir, segons entenem, una gran i benefactora influència en la música religiosa americana, com l'exerciren ja els chors russos a capella."

Aquesta acció benèfica, assenyalada per l'articulista — fem-nos realment ben dignes d'exercir-la! — podrà aviat intensificar-se quan sigui assequible als mestres de capella i organistes americans l'edició, que promet la casa Fischer, d'obres hispàniques, no sols modernes, mes també antigues, àdhuc de les que dormen, manuscrites, en polsosos arxius de catedrals.

ITALIA

Com tots els anys, en la present temporada hivernal, funcionen, gairebé sempre amb el mateix ritme, els majors teatres d'Itàlia dedicats a l'art líric. També les agrupacions filharmòniques on es cultiva l'art simfònic, van desenrotllant llurs programes, alguns ja toquen a la seva fi.

Pel que es refereix a teatres d'òpera, res de nou es pot dir. S'estrenen obres dels mestres novells apadrinats per editors de música; el Govern convoca a concurs, anyalment, als compositors oferint premis importants per les òperes més preades, i quan aqueixes es representen el públic hi acudeix nombros amb l'esperança de veure aparèixer el geni continuador de la tradició. Mes cada obra és un nou desengany; el geni no surt pas encara. Tal ha succeït amb les dues últimes creacions, el *San Giuliano* de Zandonai, i *Resurrezione* de Franco Alfano; obres ben construïdes, sens dubte, de dos mestres notables, donades darrerament al San Carlo de Nàpols. Mes a parer de la crítica no hi ha prou inspiració; i a qui Déu li nega aqueixa excelsa qualitat, no entrarà pas en el regne dels immortals per més saviesa que tingui.

Així, portats pel patriotisme llur, si a Itàlia es vol fer temporada d'òpera en la qual predomini sempre l'art de la terra, han de desenterrar Spontini, tornar a Rossini, Bellini, Donizetti, Verdi o Puccini; puix les obres exòtiques, especialment les wagnerianes, per més que tothom en reconeix l'estructura arquitectònica, majestàtica, les accepten amb recança, per temor de perdre la supremacia dins sa mateixa llar.

L'art líric nacional aquí bé es pot dir que passa per un període de decadència. Serà un moment de transacció en espera del nou Messias? Mentrestant, falten obres modernes grandioses interessants i definitives, que canviïn la faç del teatre líric, puix l'herència de Verdi i Puccini no ha estat recollida encara, no té continuïtat; i com que per altra banda tampoc surten cantaires, vertaders artistes, que s'emportin i emocionin les multituds, això fa que les temporades es succeeixin lèngüides, deixant el temps que troben, sense que en quedi cap bella recordança.

A la Scala de Milà, el teatre màxim, el teatre model, es substitueix aqueixa penúria dins el possible, amb l'artifici dels perfeccionaments escènics tal vegada meravellosos, per les genials combinacions electromecàniques; així mateix per la composició de l'orquestra nombrosa, de les masses corals, grups de mims ben disciplinats que donen vida a les diferents situacions dramàtiques, tota la qual cosa ja constitueix de per si un espectacle verament atraient.

Roma, per voluntat del Duce, té ja el seu gran Teatre Nacional, que porta el nom de *Teatro Reale de l'Opera*. La inauguració del mateix — el dia 25 de febrer — constituï una vera solemnitat artística, on ens semblà, en aquell dia, veure gairebé

acoblades totes les arts en harmonia amb la doctrina del gran reformador de Bayreuth; tal és la nova orientació predominant.

La sala d'aqueix teatre és bella i la seva arquitectura elegantíssima amb profusió de llums ben distribuïdes. Es tracta de l'antic Constanzi completament reformat, i que funcionarà sota els auspicis del Govern i del Municipi.

L'obra inaugural, com es suposa, fou italiana, el *Neró*, de Boito, cantada pels millors artistes del teatre, alguns vinguts de l'Amèrica del Nord, on tenen el gran mercat.

Fou representada, amb la major esplendor, reproduint la vida de l'antiga Roma. Hi hagué moments que entre artistes, els chors, mims i comparsaria, en l'escenari hi havien sis centes persones reunides.

En tota la temporada sols es donarà una obra forastera del futurista i revolucionari Stravinsky, *El rossinyol*; acoblant-hi *Edipo Re* del mateix autor, obra aqueixa mai representada. Els escenaris són del gran artista Benois; els chors cantaran des de dins l'escena, però estaran pintats en la decoració del fons; així mateix els artistes es veuran només de mig cos en amunt. Ja no es pot ésser més extravagantment original.

Per a completar l'espectacle, ideat per Stravinsky, que consta de dos actes, es donarà un "ballet" d'En Casella, altre modernista.

El director de la present temporada és l'eminent mestre Marinuzzi.

* * *

Les sessions musicals de l'Augusteum, com sempre, són de gran interès; sobretot per la selecció de les obres simfòniques que allí s'executen, antigues i modernes, que bé es pot dir representen per sa continuïtat com l'història de la música des del seu naixement. Executades amb la major perfecció per un estol de professors, que en nombre de 120 componen l'orquestra, aquelles obres han estat dirigides per renomats mestres d'Itàlia i d'altres parts del món.

Així mateix, trencant de tant en tant el curs de les simfonies, s'han fet oir alguns concertistes eminents. Entre aqueixos havem de fer menció de l'insigne mestre Pau Casals qui donà dos concerts. El primer fou en caràcter de director d'orquestra; mes el públic el volia oir i admirar com el violoncellista, i en aqueix caire els romans li decretaren el més grandios triomf; puix si de mestres directors — diu la crítica — n'hi ha molts de notables, de violoncellistes com ell cap més no se'n troba al món.

A la Filharmònica hem tingut la sorpresa d'un recital d'altre il·lustre artista català, En Joan Manén, que ha executat obres per ell compostes, també de Sarasate i altres autors seus predilectes; el seu èxit fou immens sota l'aspecte de violinista igual que en el de compositor.

* * *

De les agrupacions estrangeres, ha tingut un "succés" ben grandios el Chor Nacional de Rússia, dirigit pel mestre Klimat, tant per la disciplina dels cantaires, com per l'harmonia de les seves veus educades a totes les dificultats d'ordre choral; especialment notable és la corda de baixos; alguns sostenen notes greus d'una profunditat i una ressonància meravelloses.

Són unes vuitanta veus escollides, dividides en tres seccions: homes, damiselles i noiets; aqueixos la major part sembla que no tinguin més de vuit a deu anys. Canten tots amb gran entusiasme i convenciment. Molts diaris en aqueixa circumstància recorden l'ORFEO CATALÀ, puix l'emoció que causà quan la seva vinguda a la Ciutat Eterna, és perdurable. La mentada agrupació choral russa també porta pel món el seu folklore de la pàtria llunyana.

En el segon concert executà amb gran reverència la *Missa*, op. 27, del mestre Sergio Rachmaninoff; no és pas un treball d'estructura polifònica ni tampoc conté ampulositats acadèmiques, però és una composició noble, de pensaments elevats, trets de la litúrgia russa i altres que deriven de cants eclesiàstics de l'Occident. Al final: interpretaren un seguit de cançons d'Ucrània que produïren el major entusiasme.

Itàlia està faltada d'aqueixes institucions culturals, i sigui per la bella recordança de l'ORFEO CATALÀ, sigui per la impressió causada per aqueix chor nacional rus, la famosa acadèmia "Canora gens italica" inicia una croada, que ja ha trobat eco en l'esperit públic, perquè les nombroses associacions musicals fundin entitats chorals per tot Itàlia que siguin dignes de comparar-se amb les dues dites, tan renomades.

No es preveuen més novetats per aquest any, i els concerts seguiran fins a la fi d'abril, magnificats per altres execucions segurament brillants.

VICE-VIÑAS

Roma, març de 1928.

MADRID

En començar l'any 1928, la música catalana ha triomfat a Madrid en un Festival que li dedicà el mestre Lassalle, el qual va cedir el seu lloc enfront de l'orquestra del Palau de la Música al mestre Lamote de Grignon per tal que dirigís un programa dedicat íntegrament a compositors catalans. D'aquest aconteixement en donà compte tota la premsa madrilenya, i no entrem en detalls del mateix, ja que la REVISTA MUSICAL CATALANA repetí bona part d'aquelles crítiques en el número passat de febrer.

Seguidament del Festival de Música Catalana hem tingut ocasió d'escoltar a la mateixa orquestra un Festival de Música Basca sota la direcció de Pablo Sorozabal. Figuraven en el programa les *Variacions simfòniques sobre un cant popular* i dues peces més: *Mendian* i *Txistubariak*, compostes pel mateix Sorozabal; una pàgina de *Las golondrinas*, d'Usandizaga; dos temps de la *Simfonia sobre cants bascs*, de Pagola, i una dansa amb un fragment d'*El caserío*, ambdós números de Guridi, acabant aquesta festa d'afirmació musical bascófila amb una versió orquestral, deguda a l'esmentat Sorozabal, del *Guernikako Arbola*, d'Iparraguirre. No cal dir la copiosa contribució que bona part d'aquestes obres devia al folklore basc, el qual s'afirma en elles com element sostenidor de la música erudita.

L'activitat de Lassalle o la de la seva orquestra no s'ha parat pas aquí, perquè als referits Festivals cal afegir, únicament en els dos primers mesos de l'any, diversos concerts, qualificats tots amb el nom aquell, les dedicatòries respectives dels quals han estat la "música romàntica" (amb obres de Schubert, Mendelssohn i Raff);

Beethoven (*Septimi, Quinta simfonia*, etc.); Liszt-Wagner (la simfonia *Faust* amb chors, entre altres obres del compositor hongarès); "Música alemanya contemporània" sota la direcció de Szenkar (Brahms, Schönberg i Hindemith, junt amb l'obertura dels *Mestres cantaires*, de Wagner, per a final de la sessió); "Música francesa contemporània" sota la direcció de Busser (Debussy, Fauré, Rabaud, Dukas, Schmitt, Pierné, Ravel i Busser) i "Halffter" (amb obres únicament d'aquest jove compositor espanyol, dirigides pel mateix).

La mateixa orquestra donà diversos Festivals, encara, en sessions matinals de diumenge, com els dedicats, respectivament, als mestres Bretón i Chapí en sengles sessions, amb obres simfòniques i teatrals d'aquests dos músics.

L'Orquestra Simfònica de Madrid ha celebrat una tanda de concerts a la Sarsuela, teatre que al present es subtitula "Teatre Líric Nacional", sens dubte perquè s'han donat en ell durant aquesta temporada les representacions d'òpera que solien efectuar-se al Teatre Reial, avui en reparació, per bé que la major part del repertori el composaven antigualles estrangeres més o menys venerables (les atraccions principals anunciades en obrir-se l'abonament foren dues òperes rossinianes: *La Cenerentola* i *L'Italiana in Algeri*, "nuevas en Madrid para la presente generación" com va declarar-se textualment, les quals varen salvar-se gràcies al talent de Concepció Supervia...). Bé; tornant a l'Orquestra Simfònica, afegirem que aquesta tanda de sessions, en nombre de sis, va celebrar-se en commemoració de les bodes de plata de l'esmentada entitat, que dirigeix avui el mestre Arbós amb el mateix abrivament i entusiasme que els de vint-i-cinc anys enrera. Ofrenà, entre altres novetats, unes *Dances romaneses* de Bartók; *Ruralia ungàrica* de Dohnány; una *Simfonia clàssica* —obra que volent ésser clàssica tampoc podia ésser *simfonia*— de Prokofieff; una "suite" simfònica sobre *L'amor de les tres taronges* del mateix autor rus; altra "suite" sobre *La Pisanella* de Pizetti; un preludi: *El combat de Kersnehetz* de Rimsky-Korsakoff i *Paisatges franciscans* de Pierné. Els autors ibèrics que feren aquí llur presentació han estat J. Zamacois, amb el seu *Scherzo humorístic* i la sardana *Margueridó*, i F. de la Viña amb tres *Impressions* per a orquestra, obres que foren escoltades amb força interès, aconseguint vius aplaudiments, la referida sardana sobretot.

Cada una de les entitats simfòniques que hem esmentat presentà prodigis primers: la de Lassalle, el compositor Ernest Halffter, i la d'Arbós els pianistes Corma, dos germans de vuit i quatre anys respectivament. Ernest Halffter, músic molt jove, molt aplaudit i no menys discutit, exercí de director d'orquestra amb un programa tot ell dedicat a obres seves, com ja abans hem referit, destacant-se com novetats, un fragment de la *Muerte de Carmen*, el poema *Tardor malaltissa*, per a cant i orquestra, i el ballet *Sonatina* que es compona de sis números, a les quals produccions va afegir-s'hi la versió orquestral feta per Halffter d'un choral bachià. El restant del programa estava integrat per obres del mateix autor ja conegudes. Entre aquestes sobresortia la *Simfonieta*, que és sens cap mena de dubte la més encertada de les seves produccions. Els nois Corma, realitzant valenties superiors a les forces físiques i capacitat intel·lectual de les criatures de l'edat d'ells, executaren obres de Bach, Mozart, Beethoven, Mendelssohn, Chopin...

La Societat Filharmònica i l'Associació de Cultura Musical no han deixat tampoc d'actuar. La primera ha presentat el violinista Brodsky, la Societat d'Instru-

ments antics de París i el Quintet de Brussel·les. La segona ha presentat el violoncel·lista Piatigovsky, el Trío de la Cort de Bèlgica i el Quartet Zimmer.

La Massa Choral que dirigeix Benedito, associada a l'Orquestra Simfònica, donà una audició matinal de la Novena Simfonia de Beethoven.

També hem tingut concerts escampats a càrrec de solistes. Assenyalarem el de guitarra que el prestigiosíssim Sainz de la Maza ha donat al Teatre de la Comèdia, i un altre d'arpa per Lea Bach.

I acabarem la nostra informació recordant la sessió cinematogràfica *Mallorca, l'illa daurada*, on vàrem oir-hi melodies populars mallorquines (tocates instrumentals, cançons infantils, de bressol, de llauradors, danses, etc.): traçada i equilibrada reconstrucció musical feta amb un amor gran, que es deu al mestre Baltasar Samper.

JOSEP SUBIRÀ

BARCELONA

GRAN TEATRE DEL LICEU. — La temporada d'òpera que va inaugurar-se al Liceu el 3 de novembre 1927 ha finit el 13 de febrer proppassat. S'han donat en el referit espai de temps 74 funcions i una de gala fora d'abonament, corresponent 56 d'elles a la nit i 19 a la tarda.

El repertori ha comprès 27 òperes diferents, el títol de les quals i les representacions aconseguides respectivament és com segueix: *La Ciutat invisible de Kitege* i *Manon* (5); *Otello* (4); *Tsar Saltan*, *Rigoletto*, *Nit de maig*, *Boris Godunoff*, *Madame Butterfly*, *Walkyria*, *Aida*, *Rapte del serrall*, *Gioconda*, *Cavaller de la rosa*, *Mestres Cantaires*, *Samsó i Dalila*, *Sigfrid*, *Tristany i Isolda* i *La Princesa Margarida* (3); *Werther*, *Traviata*, *Marina*, *Carmen*, *Pskovitana*, *Mefistofele* i *Mona Lisa* (2); *Bohème* i *Tosca* (1). Com de costum els autors més repetits han estat Wagner i Verdi, amb dotze representacions cada u d'ells, i ha seguit darrerera Rimsky-Korsakoff, que n'ha assolit onze.

Les obres representades per primera vegada al Liceu foren tres: *Pskovitana* (Ivan el Terrible), de Rimsky-Korsakoff (13 desembre 1927); *El rapte del serrall*, de Mozart (3 gener 1928), i *La princesa Margarida*, de Jaume Pahissa, l'estrena de la qual tingué efecte el 8 de febrer. Les tres produccions líriques han tingut ja un assenyalament especial en les pàgines d'aquesta REVISTA. Direm només que l'èxit més franc l'obtingueren les dues darreres.

L'interès major de la temporada finida, deixant a part la novetat de les obres esmentades, consistí en les representacions que hi donà el famós cantant rus Teodor Txaliapin, de les quals ens ocupàrem també en el número passat. Afegirem, ara, que amb el celebrat baix col·laboraren els artistes russos: senyores Sadoven, Davidoff, Ivanova, Antonovitch i Militx i els senyors Ritex, Zaporozetz, Possemkowsky, Kaidanoff, Lavretzky, Dubrovsky i Braminoff. També el tenor Fleta i les senyores Dalla-Rizza i Lucci. Dirigi les obres russes, amb la seva reconeguda autoritat i competència, el Mestre A. Coates i el *Mefistofele* el Mestre A. Lucón, que per primera vegada ha conduït enguany l'orquestra del Gran Teatre del Liceu.

No gaire menys expectació despertaren a darreries de la temporada les representacions wagnerianes que dirigí l'excel·lent mestre i compositor Max Schillings. Foren també vetllades memorables en les quals cooperaren, entre altres artistes, els can-

taires alemanys senyores Sutter-Kotlar, Hussa i Kindermann i senyors Taucher, Krauss, Groener, Wiedermann i Marowsky.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA: CONCERTS COSTA. — Tingueren lloc els diumenges dies 5 i 12 de febrer i foren organitzats pels "Concerts Blaus". Diguem-ho prestantment: Francesc Costa triomfà de bell nou. Fou festejadíssim. I cal fer constar que ofrenà dos programes interessants en els quals hi havien pàgines de Bach, Beethoven, Corelli, Bocherini, Couperin, Sanmartini, Mozart, Schubert, Weber, Pugnani, Kreisler, Debussy, Ravel, Stravinsky, Falla i Szymanowski. Ultra els mestres ja clàssics, no mancaven, doncs, en els programes que Francesc Costa interpretà, les novetats. Els nostres violinistes donen realment un excel·lent exemple. Compari's, sinó, els programes que solen executar, entre nosaltres, Costa i Massià, amb els programes que generalment interpreten els violinistes que ens arriben de fora, i en els quals hom veu generalment les mateixes obres. Farem també constar que Francesc Costa ofrenà sis primeres audicions: *Passacaglia*, de Sammartini, *Madrigal du berger*, de Kreisler, *C'est l'extase*, de Debussy, *Nocturn-Tarantela*, de Szymanowski, *Serenata*, de Stravinsky, *Pastourelle* (de *l'Enfant et les sortilèges*), i *Sonata*, de Ravel. Entre les esmentades obres cal subratllar sobretot la importància de la Sonata de Ravel, curiosíssima d'escriptura.

Francesc Costa lluí una vegada més les seves grans qualitats de virtuós i d'estilista. I amb la traça, amb la gràcia que tots li coneixem, encisà el públic. Repetim-ho: els seus concerts acabaren triomfalment.

Alexandre Vilalta acompanyà al piano intel·ligentment. — X.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA "DA CAMERA": "La Petite Scène" de París. — Per bé que els habituals concurrents a les sessions de la "Camera" sortissin quelcom defraudats de l'espectacle ofert el dia 30 de gener, hem de considerar de real importància aquesta sessió per la novetat que revestia. El fet de poder conèixer representades les òperes *L'embriac esmenat* (en dos actes) de Gluck; *El cadí burlat*, del mateix autor, i *Bastià i Bastiana*, de Mozart, mereix pels organitzadors i pels mateixos executants, sigui major o menor el mèrit d'ells, un agraïment ben sincer per part nostra.

Fent cas omís de les deficiències que la interpretació mostrà, degudes principalment a l'escassetat dels assaigs de conjunt, estimem les obres per llur propi mèrit i diguem-ne quelcom de la impressió rebuda.

Si de Mozart coneixíem ja el seu estil fàcil i joganer, d'una vivesa alegroia, sempre desperta, com hem pogut admirar fa poc en el *Rapte del serrall*, representat enguany al Liceu, l'estil còmic de Gluck sí que ens era completament nou. Les dues obres d'aquest compositor que oïrem aquell dia al Palau ofereixen, dintre el mateix gènere, caires diversos. Si *L'embriac esmenat* ens recorda per la seva línia melòdica, especialment en la nota sentimental, l'estil patètic d'*Orfeus*, en el *Cadí burlat* se'ns revela el músic sota un aspecte ja diferent. El seu llenguatge és més flexible i tota l'obra guarda una gran unitat d'estil. Allunyant-se Gluck de la declamació clàssica i altisonant que els personatges de la tragèdia grega semblaven imposar, tot aquí és planer i la melodia salta i s'escorre naturalment com l'aigua llisquent del xaragall. Però en el sentit expressiu, el *Cadí burlat* és fill ben bé del geni de Gluck. Cal observar amb quanta fidelitat la música segueix el text, com hi són acusats els carac-

ters diversos dels personatges. I l'esperit còmic, d'una remarcable finesa, com ho anima tot! Hem de considerar aquesta, en aparença, modesta producció com una veritable obra mestra. Sens dubte en l'*Embriac esmenat* hi ha més espontaneïtat i una gràcia més ingènua, una vis còmica més nostra, més llatina; però en el *Cadé burlat*, la mestria del músic es manifesta en un grau superior.

Caldrà recordar que aquestes dues obres que ràpidament comentem daten dels anys 1760 i 1761. És l'època precisament en què l'estil de Gluck es decanta vers la declamació lírica més pura i justa d'accent en vigílies de donar el seu famós *Orfeus* que inicià una transformació radical en el teatre.

Quant a la pastoral *Bastià i Bastiana* de Mozart, pocs comentaris cal fer. Ja s'ha dit, en ocasió d'anunciar-se aquesta estrena, que l'obra fou composta pel genial músic a l'edat de 12 anys. És una expansió juvenívola que desperta el més gran encís. La seva musicalitat excelsa, d'una delicadesa, d'una frescor, d'una gràcia tendrívola, com no en trobaríem d'altra, esdevé aquí com un preludi, el més escaient de la carrera triomfal que ha d'assolir més tard l'autor de tantes genials produccions. No hi ha dubte que si el programa de l'altra nit no s'hagués allargat desmesuradament, aquesta joia del divinal Mozart s'hauria escoltat amb major complaença.

Si hem de judicar ara el mèrit dels executants no haurem pas d'escassejar l'elogi. En lliurar-se al conreu d'aquell gènere d'obres, aptes solament per a un auditori selecte que sàpiga estimar-ne les altes qualitats, tenen guanyada ja per endavant la nostra consideració. Per la tasca més compromesa que realitzaren, esmentem primerament els noms de les senyores Licette Limozin-Delaunoy i Suzanne Moureaux i dels senyors Edgar Sellé i Claude Dervieux. Al costat d'ells es manifestaren no pas menys bons artistes la senyora Erickson i els senyors Abondance, Daroles i Planet.

El decorat, figurins i direcció escènica encomanada a Xavier de Courville dintre la sobrietat de llur confecció, produïa un efecte ben vistós.

Direm, per últim, que el mestre Fèlix Raugel, ben penetrat de l'esperit i caràcter de les obres, no pogué pas, malgrat la seva reconeguda suficiència, imposar-se davant d'una orquestra improvisada a darrera hora sense temps material per assajar, i això és més de doldre si tenim en compte que la part instrumental en aquelles obres és d'una importància capital.

Esperem que no serà aquesta la darrera visita que ens faci la "Petite Scène", i, en ofrenar-nos altres produccions del seu interessant repertori, el defecte assenyalat no dubtem que serà subsanat per al major èxit de les seves representacions, les quals exerciran sempre en els bons aficionats un poderós atractiu. — S.

Mischa Elman. — Gràcies a l'Associació de música "da camera" (que tants artistes notables ens ha ja presentat) hem pogut sentir el violinista Mischa Elman, el nom del qual coneixien ja tots els aficionats. El dit artista tocà al Palau el dia 20 de febrer (quinzè concert del present curs de l'Associació de música "da camera").

Mischa Elman interpretà el següent programa: *Sonata en mi major*, Haendel; *Concert*, Mendelssohn; *Adagi i fuga*, J. S. Bach; *Poema*, Chausson; *Vidni*, Bloch; *Une chasse*, Gaubert; *Nocturn*, Grieg; *Polonesa*, Wieniawski. Per què executar — ens preguntem nosaltres — el ja massa conegut Concert de Mendelssohn, sense l'orquestra, i per què terminar el programa amb la Polonesa de Wieniawski? La darrera de les esmentades obres no hauria ja de figurar en cap programa de música seriosa. En

executar-lo, Mischa Elman palesà la trista opinió que devia tenir del públic de la nostra ciutat.

El violinista que ens ocupa és, realment, un artista notabilíssim. Posseeix una tècnica clara i un so bellíssim. Les seves interpretacions són delicades, elegants. Però, a voltes, podria hom desitjar un xic més de profunditat. Però es tracta, realment, d'un admirable executant.

Fou aplaudidíssim. — X.

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA MÚSICA: *Aladar Racz*. — Fou una bella pensada de la direcció dels Amics la contracta del notabilíssim artista hongarès Aladar Racz qui s'ha especialitzat en el característic instrument el cimbalum, esdevenint un virtuós remarcable. Ultra la novetat que l'instrument oferia, l'interès de la sessió es mantingué ben viu en el repertori que En Racz interpretà. Diguem, abans, que el cimbalum és el veritable antecessor del piano. Està clar que actualment ha pres una amplitud major que en el seu origen, permetent en ell execucions brillants que produeixen un efecte magnífic. Utilitzant diversos martellets de gruixos variats, una a cada mà, el senyor Racz obté una diversitat gran de matisos que s'adapten perfectament al caràcter de les obres escollides. L'execució d'aquestes, doncs, és d'un caire especial, però dintre el millor gust artístic. El domini adquirit en el cimbalum per En Racz és ben digne d'admiració, i l'auditori tot dels Amics en va quedar sumament complagut. El destre concertista ens féu conèixer obres curioses de Joan Bihari i G. Allaga-Racz, però en el repertori popular fou on ens proporcionà més agradoses sorpreses. Danses romaneses, serbes, búlgares i gregues oferiren particulars encisos, i en els preludis i capricis tzigans el senyor Racz es mostrà un artista admirablement ensinestrat en l'instrument nacional hongarès, conegut també amb el nom de *Timpanon*. La dolcesa del timbre, ben ressonant no obstant, causa l'efecte d'un gran llaut, on els matisos obtinguts assoleixen una riquesa de timbres insospitada.

Repetim-ho, l'auditori congregat aquella nit al Palau en va quedar extraordinàriament agraït i festejà amb repetides ovacions el singular concertista, el qual volgué, encara, en començar la darrera part del programa, donar una explicació sobre l'instrument i el seu mecanisme.

Vera Janacopulos. — El desé concert dels Amics, celebrat el 7 de febrer, consistí en un recital de cançons per l'excel·lent cantatriu Vera Janacopulos, que els associats de l'esmentada entitat havien pogut admirar ja en un dels cursos precedents. La celebrada artista, acompanyada perfectament al piano per la senyoreta Ivonne Herr Jappy, ens mostrà les excel·lències del seu estil i de la seva veu, modulada amb superior destresa, en un repertori força escollit que comprenia els prestigiosos noms de Campra, Martini, Mozart, Fauré i Mussorgsky, al costat dels de Weckerlin, Schindler, Milhaud i Huré. Fou sobretot en les cançons de Fauré i de Mussorgsky on la senyora Janacopulos es manifestà una intèrprete ideal de les mateixes. També agraïda molt, per la finesa de la seva dicció, en interpretar les dues pastorals del segle XVIII, de Weckerlin, i les dues cançons de negres, de Kurt Schindler. La segona d'aquestes: *Ah! Toucoute*, d'un ritme ben curiós, va tenir de repetir-se, i encara, fora de programa, l'amabilitat de la cantatriu ens volgué donar a conèixer noves cançons, no

menys escollides, que l'auditori li regradià amb ovacions plenes de sincer agraïment i admiració.

CONCERT SAUER. — Aquest gran mestre del piano ha tornat a visitar-nos. La seva visita és sempre agradable. Tocà al Palau de la Música el dia 26 de febrer. Executà produccions de Rameau, Scarlatti, Beethoven, Schumann, Mendelssohn, Chopin, Brahms, Sauer i Liszt. Provà com sempre que és un gran mestre. Pocs pianistes posseeixen avui la tècnica pura, segura, d'Emili Sauer, i el seu estil equilibrat, assenyat. Amb tot, confessarem que aquesta vegada trobarem el seu estil, en general, una mica *gris*, faltat, volem dir, de vida, de relleu. Tocà, però, de manera admirable, la *Sonata*, de Scarlatti, el *Rondó capriciós*, de Mendelssohn, l'*Intermezzo* op. 118, núm. 6, de Brahms i, pel damunt de tot, les pàgines de Liszt. Execucions veritablement mestrives que no poden ja oblidar-se.

Cal desitjar que el gran artista hamburguès torni aviat. — X.

FESTIVAL BACH. — Sota la direcció del mestre Ferran Ardèvol s'ha donat al Palau l'audició integral del sis *Concerts de Brandenburg*, compostos per Joan Sebastià Bach, que junt amb l'audició d'altres produccions importants del mateix autor, com els *Concerts* per a piano, dos pianos i tres pianos amb orquestra, el de dos violins i orquestra, la *Suite en sol* per a violoncel i la *Xacona* per a violí, han constituït tres importants Festivals que es celebraren els dies 5, 12 i 26 de febrer.

Malgrat la veneració que senten els nostres filharmònics pel vell Cantor de Leipzig, aquestes sessions no portaren pas al Palau un públic nombrós. És cert, també, que els formosos *Concerts brandeburguesos* s'han oït aquí per altres orquestres de reputació ja consagrada, i com l'execució d'ara es dolia de certa inexperiència per la major part d'elements que constituïen el conjunt instrumental, el contingut de públic més aviat anà minvant. Si el resultat no ha correspost aquesta vegada a l'esforç dels iniciadors, no dubtem tampoc que servirà d'estímul per al mestre Ardèvol i els professors meritíssims que el secunden per assolir en altra ocasió l'èxit definitiu i popular que es confiava.

Hem de dir que els números encomanats als solistes meresqueren l'èxit més franc d'aquestes sessions. En primer lloc esmentarem els noms dels reputats concertistes Ferran Guérin (violinista) i Ferran Pérez (violoncel·lista). L'ur tasca intel·ligent, perfectament depurada, despertà el més viu entusiasme. No menys digne de lloança fou el concurs aportat pels joves pianistes Mercè Fabré de Chacopino, Maria Dolors Calvet, Carme Plaja, Juli Via i Josep Ardèvol. Tots ells es feren mereixedors de l'aplaudiment que els dedicà l'auditori.

En recordança de la celebració dels Festivals Bach que deixem ressenyats i en prova de gratitud i admiració, el mestre Ferran Ardèvol rebé dels executants que col·laboraren amb ell plens d'entusiasme un artístic pergamí amb laudatòria i molt expressiva endreça.

INSTITUT CATALÀ DE RÍTMICA I PLÀSTICA. — La festa celebrada al Palau el dia de la Candelera, 2 de febrer, per l'I. C. de R. i P. fou gairebé una repetició de la que s'havia donat la diada de Reis. Es cantaren novament les cançons *La ronda dels noiets i les noiets*, *Nostres amics el vent, el sol i el mar*, ambdues de Jaques-Dal-

croze, i *El joc de l'ombrella*, tan graciosa i distingida, de Joan Llongueres, que tan bon acolliment havien obtingut en la festa precedent, i se'n repetiren d'altres, no menys jolives, dels mateixos autors que troben sempre la més franca aprovació.

La festa aquesta de cançons i jocs d'infants tingué l'esmentat dia un bell complement amb la part de ballets populars que fou confiada a l'Esbart Folklore de Catalunya, que dirigeixen els senyors Bolló, Rigol i Bial junt amb el mestre Zaldivar. Les dotze parelles que constitueixen el referit Esbart dansaren amb remarcable destresa eixerits ballets, dels quals van haver de repetir el de Folgaroles. Desentonava solament un xic la indumentària femenina. El traje tradicional de la pageseta catalana semblava fer-se enyorar allí.

Els petits deixebles de la Rítmica cantaren i jugaren les cançons amb la gràcia i desimboltura acostumades, i, ja no cal dir-ho, algunes repeticions s'imposaren.

Un esplai més, doncs, pels que estimen i admiren l'esforç del mestre Llongueres en la seva obra educativa.

SALA PARÉS. — Les sessions tercera i quatrena (3 i 23 febrer) del present curs, de les que vénen donant, amb tant gran èxit, a la Sala Parés, Blanca Selva i Joan Massià, assoliren el mateix èxit que les anteriors. Els dos pulcríssims artistes ofrenaren pàgines de Pergolese, Rameau, Couperin, Martini, Veracini, Leclair, Scarlati, Porpora, Schubert, Chopin, Brahms, Franck, etc. Pàgines moltes de les quals són ja oblidades i que gràcies a Blanca Selva i a Joan Massià, viuen de bell nou. Massià executà les obres violinístiques amb l'equilibri intel·ligent que tots li hem ja aplaudit, amb aquell bon gust que el caracteritza. I Blanca Selva, ja llegint les seves ben lluminoses i personals explicacions, ja interpretant els grans mestres del teclat, suscità, talment com sempre, la més seriosa i profunda admiració. No oblidarem mai, per exemple, la seva execució vehement, sentidíssima, del *Preludi, ària i final*, de Cèsar Franck. Obra admirable, l'estructura ferma, segura, de la qual dissona amb la feblesa de la majoria de pàgines pianístiques que hom escriví avui. I el que diem de l'estructura, podria també dir-se de la seva intenció, de la seva elevació, de la valor dels seus elements temàtics si hom ho compara amb la valor minsa, modesta, de més d'una pàgina dels nostres dies.

Blanca Selva i Joan Massià foren, segons costum, ben aplaudits. — X.

IGUALADA

El "Quartet Laietà" va donar un concert al teatre de l'Ateneu Igualadí.

El programa escollit fou tanmateix d'una exquisidesa que honora els executants senyors Altimira i Sabat, violins; Agell, viola i Sants Sagrera, violoncel.

La primera part dedicada al *Quartet en sol* de Mozart fou interpretada amb una sorprenent finor i elegància. Confessem que no esperàvem d'una naixent entitat musical com aquesta una justesa d'expressió tan remarcable com la que joiosament constatarem en la interpretació donada a l'esmentada obra.

La segona part, més variada, fou la que a jutjar pels aplaudiments escoltà el públic amb més delectació, sobretot l'enjogassada *Canzonetta* de Mendelssohn i el



Scherzo de l'entremaliat Debussy. El *Minuet* de Haydn i el *Nocturn* de Borodine delectaren també ben agradosament les oïdes del distingit auditori.

Ens emocionà intensament el *Quartet en re* del diví Beethoven que emplenava la tercera part i que fou també executat amb el més gran respecte i justesa.

Els joves executants que ja han triomfat en diverses poblacions, mereixen l'elogi i l'encoratjament de tots els filharmònics. Assoleixen matisos d'una distinció i delicadesa insuperable en els pianíssims, i no dubtem que si persisteixen treballant plegats, assoliran a no trigar gaire l'equilibri i la plenitud sonora que distingeix les institucions semblants que han aconseguit justa fama en el món musical.

La qualitat sobresortint que volem fer notar és que donaren la impressió que estaven amarats de la música que interpretaven i que senten la responsabilitat dels bons artistes en presentar-se al públic amb els assaigs corresponents. — J. C.

MALLORCA

UNA CONFERÈNCIA NOTABLE

L'intelligent musicòleg mallorquí Mossèn Joan M.^a Thomàs va donar el mes passat al Circol d'Estudis de la ciutat de Mallorca una conferència sobre un tema ben interessant i suggestiu. Dissertà extensament Mn. Thomàs sobre el renaixement actual de l'orgue i la seva literatura, i féu notar la repercussió que ha tingut a Mallorca el fort moviment de depuració i restauració iniciat temps ha amb èxit arreu del món. El treball, ben documentat i substanciós, fou il·lustrat amb observacions oportuníssimes sobre les possibilitats que ofereix al conreu del gran instrument l'art musical del dia.

En referir-se a les escoles d'orgue ibèriques, al·ludí els nostres notables organistes Eusebi Daniel i Vicents M.^a de Gibert, l'actuació dels quals aquí elogià amb entusiasme.

Es de remarcar la infatigable activitat desplegada per Mn. Joan M.^a Thomàs a l'illa germana, els seus treballs constants per la bona orientació i progrés de la cultura musical. El bon acolliment que tingué aquesta conferència, aplaudida i molt elogiada per tots els que l'escoltaren, prova que les tasques del culte sacerdot, aplicades a camps diversos de l'activitat musical, tenen eficàcia compensadora i donen bon fruit.



Fundació Concepció Rabell i Cibils

Vda. Romaguera

CONCURSOS MUSICALS

VI CONCURS

ANY 1927

LLISTA DE COMPOSICIONS REBUDES

- Núm. 1. — *Collecció de 10 cançons originals* per a cant i piano. Lema: "Ars longa, vita brevis".
- Núm. 2. — *Quatre cançons populars* per a chor mixte. Lema: "Llevantines".
- Núm. 3. — *Quatre cançons harmonitzades* per a chor mixte. Lema: "La veu dels xiquets".
- Núm. 4. — *Collecció de sis cançons originals* per a cant i piano: 1. *Al meu fillet*; 2. *Albada*; 3. *Crepuscle al port*; 4. *Anyoré*; 5. *Sota el pont de Ceret*; 6. *Nocturnes*. Sense lema.
- Núm. 5. — *Cançons del poble* per a cant i piano. Lema: "De Benadresa a Fadrell".
- Núm. 6. — *Diades d'amor* (5 melodies). *Quatre melodies* per a cant i piano. Lema: "Pom de cançons".
- Núm. 7. — *Dotze cançons* per a cant i piano. Lema: "Cants nostres".
- Núm. 8. — *Quatre cançons inèdites populars* al Reialme Valencià, harmonitzades per a chor mixte. Lema: "Conçoltània".
- Núm. 9. — *Recull de cançons* per a cant i piano. Lema: "Honor àlit àrtem".
- Núm. 10. — *Tres cançons populars* harmonitzades per a chor mixte. Lema: "Si n'eren tres ninetes...".
- Núm. 11. — *Sis cançons* per a una veu i piano. Lema: "Al llavi un pols de ginesta...".
- Núm. 12. — *Collecció de quatre cançons populars catalanes* harmonitzades per a chor mixte. Lema: "Oh vol d'ocells que dueu el cor ple de cançons!"
- Núm. 13. — *Sis cançons* per a cant i piano. Lema: "Esperança".
- Núm. 14. — *Primavera*. Collecció Esperança. Cant i piano. Lema: "Joia".
- Núm. 15. — *Quatre cançons populars rosselloneses* harmonitzades i arrançades per a chor mixte: *Sant Gil*, lema: "Se canta al mes d'avril — Lo goig del primer grill!" — *Montanyes del Canigó*, lema: "Els catalans sempre en daban!" — *Lo Cavallero*, lema: "Tot es viure y no morir!" — *Lo Pardal*, lema: "Viure per cantar!"
- Núm. 16. — *Quatre cançons populars* harmonitzades per a chor mixte. Lema: "Dignifiquem les nostres cançons".
- Núm. 17. — *Quatre nades* per a chor mixte. Lema: "Ditxosa nit de Nadal".

- Núm. 18. — *Dotze petites cançons* per a cant i piano. Lema: "Cançons de tot l'any".
- Núm. 19. — *Brots de ginesta*. Tretze cançons per a cant i piano. Sense lema.
- Núm. 20. — *Quatre cançons de la Plana de Vich* per a chor mixte. Lema: "St. Francesch s'hi moria".
- Núm. 21. — *Set cançons rosselloneses* per a cant i piano. Sense lema.
- Núm. 22. — *Lo Canigó* (a quatre veus mixtes). *La veu de les pedres* (cant i piano). *A n'una pastora* (a tres veus mixtes). Dos chors per a veus d'homes. Sense lema.
- Núm. 23. — *Sis cançons* a una veu amb acompanyament de piano. Lema: "Lege quaeo".
- Núm. 24. — *Set cançons* per a cant i piano. Lema: "Bells records".
- Núm. 25. — *Deu cançons* per a cant i piano. Lema: "Qui canta sos mals espanta".
- Núm. 26. — *Randa de cançons* per a cant i piano. Lema: "Vaig seguint a l'atzar".
- Núm. 27. — *Cants, cançons i cançonetes* per a cant i piano. Lema: "Anhels".
- Núm. 28. — *Sis cançons* a una veu amb acompanyament de piano. Lema: "A Tu".
- Núm. 29. — *Sis cançons* a una veu amb acompanyament de piano. Lema: "Garba".
- Núm. 30. — *Col·lecció de melodies* per a cant i piano. Lema: "L'art és vida".
- Núm. 31. — *Sis cançons* per a cant i piano. Lema: "Natura".
- Núm. 32. — *Col·lecció de deu cançons* per a cant i piano. Lema: "A l'estimada".
- Núm. 33. — *Cançons originals* per a una veu amb acompanyament de piano. Lema: "Líriques".
- Núm. 34. — *Les "Cançonetes de Déu nos dó"* per a cant i piano. Lema: "Tal com som".
- Núm. 35. — *Cançons* (De "L'Oci de la Paraula") per a cant i piano. Lema: "Respir, ombra d'ala i cant..."
- Núm. 36. — *Quatre Cançons Catalanes* per a chor mixte. Lema: "Dolça Verge de Montserrat".
- Núm. 37. — *Cinc cançons populars catalanes* harmonitzades per a chor mixte. Lema: "Com sempre".
- Núm. 38. — *Cant de Nadal rossellonès* per a una veu amb acompanyament de piano. Sense lema.

NOTA: Per no subjectar-se a les condicions dels temes demanats, que són: "I. Col·lecció de quatre cançons populars harmonitzades per a chor mixte." "II. Col·lecció de cançons originals [6 almenys] a una veu amb acompanyament de piano", les composicions contingudes en els plec números 22 i 38 queden fora de concurs.

Barcelona, 15 de febrer de 1928.

EL SECRETARI,
JOAN SALVAT

Bibliografia

VINCENT D'INDY: op. 87, *Diptyque méditerranéen*: I. Soleil matinal; II. Soleil vespéral. — op. 89, *Concert pour Piano, Flûte et Violoncelle avec Orchestre à cordes*. Reduccions per a piano a quatre mans per l'autor. — Rouart, Lerolle et Cie., Paris.

Un medi excellent de divulgació de les obres orquestrals és la reducció per a piano, precisament per a piano a quatre mans. La reducció a dues mans ha de caure en un dels dos extrems: o simplificació que destrueix el teixit de l'escriptura musical, per tal que l'obra sigui fàcilment executable; o transcripció comprensiva i sobrecarregada, de dificultat pròpia per al concertista, mes no per a l'executant corrent que vol conèixer l'obra sense un esforç excessiu. Recordem un cas típic, el de les *Symphonies* de Beethoven. Liszt les reduí per a piano a dues mans i en aquesta forma les intercalava per petites dosis, en els seus programes, amb l'intent lloable de fer-les *entrar* en el públic, en uns temps que les orquestres a penes gosaven executar-les. Aquest treball de transcripció de Liszt és magistral, però d'unes dificultats tals, que avui dia fóra llàstima esmerçar el temps per vèncer-les, essent tan nombroses les obres de dificultat, escrites directament per al piano, que solliciten el favor de l'estudiant i el virtuós.

Les reduccions a quatre mans són avantatjoses, perquè, dins d'un grau de dificultat moderat, poden reproduir aproximadament tot el contingut de l'orquestra. La música pot dir-se que hi és tota i hom es captindrà de sa vàlua com a composició i de sa altesa d'inspiració. Mancarà, és cert, un factor: el joc i la combinació dels timbres; aquest factor és, sens dubte, més important en l'actualitat que en èpoques passades; però, si bé pot augmentar considerablement nostre plaer estètic en escoltar una obra en sa versió original, no modificarà essencialment nostre judici primer. Ai de la composició que sols és viable mitjançant sa coloració instrumental!

Les obres de Vincent d'Indy, que tenim a la vista, ens fan desitjar el coneixement de llurs partitures, car, tractant-se d'un compositor de mestria consumada en l'art de l'orquestració, pressentim l'encís que deuen oferir amb el ropatge sonor ideat per l'autor en concebre-les. Més, la reducció pianística és del tot satisfactòria, realitzada com és pel mateix d'Indy.

En el *Diptyc méditerrané* ens manca l'orquestra plena, capaç de graduar els colors i els perfils dels quadres evocats; emperò podem seguir el curs de la idea musical, ampla i efusiva, mai perjudicada pel detall pintoresc. Segons declara son propi autor, aquesta obra no té altra missió que apuntar dues impressions lluminoses: un matí i un capvespre, en temps de bonança, a la costa de l'Esterel; la sortida i el triomf del sol, saludat pel cant de les cigales de terres del migdia, i la posta, amb semblants cants

de cigala, inflammat l'horitzó i descolorint-se després gradualment. Els espectacles de la natura han estat sempre inspiradors de les millors pàgines de mestre D'Indy; *Díptic mediterrani* és la rèplica marítima de *Jorn d'estiu a la muntanya*.

També en el *Concert* voldriem discernir clarament les alternances i combinacions entre els solistes i el fons dels instruments d'arc. Tot i aquest desideratum, hem pogut admirar a través de la reducció pianística la fermesa estructural i la franca i generosa inspiració, que en cap moment no decau, donant-nos la impressió d'un rejuveniment d'aquest gènere tradicional. El primer temps és verament característic, amb els seus *tutti*, *soli* i *cadenza*; el segon canta més intensament; el final és una ronda francesa, de forma concisa i plena de vivacitat.

En totes les pàgines del *Concert* hi descobrim aquella clara pregonesa, aquella pregona claredat, pròpies d'una "tercera manera". — G.

M. BLANCAFORT: *Jocs i danses al camp*. Impressions per a piano. — Unió Musical Espanyola. Filial de Barcelona.

— *Cants íntims*. 1.^a recull (1918-1920). — Editions Maurice Senart. Paris.

— *El Parc d'Atraccions* per a piano. — Editions Maurice Senart.

En Manuel Blancafort és un músic gairebé sense història. Malgrat viure prop de nosaltres (resideix a La Garriga), el seu nom ens era completament desconegut quan publicà la seva obra *Jocs i danses al camp*. Si hem d'ésser sincers, direm que aquest recull de peces curtes ens semblà un xic insignificant; més ben dit, trobàrem en elles una imitació tan palesa de l'estil d'En Mompou (en realitat més en la forma que en l'expressió), que desconfiàrem del que pogués produir més tard el mateix autor. Teniem, no obstant, guardada aquesta obra per a parlar-ne en ocasió avinent, quan la pianista Maria Carratalà ens féu conèixer, en un dels seus recitals dedicats als músics catalans, *El Parc d'Atraccions* del propi Blancafort. I llavors fou, sí, una agra-dosa sorpresa el revelar-nos aquests quadrets una forta personalitat, ja que de la influència d'En Mompou, de la qual hem parlat, no en quedava ja rastre. En parlàrem a "La Veu de Catalunya" amb viva simpatia, i poc temps després En Ricard Viñes, l'eminent pianista lleidatà al qual està dedicada aquesta interessant producció, en tocà a la Sala Parés alguns dels seus números. Posteriorment el mateix autor ens envià un exemplar de l'esmentat *Parc d'Atraccions*, junt amb un altre dels *Cants íntims*. Ha estat un goig per a nosaltres el llegir al piano els dos reculls, i el retard en parlar d'ells en aquesta secció bibliogràfica fou certament contrari als nostres desitjos.

Heus aquí, doncs, un novell compositor català en el qual cal confiar, sobretot en l'aspecte pianístic, gènere que necessita prou aquí un reviscolament, desaparegudes massa aviat, per dissort nostra, les atraients personalitats d'Albéniz i de Granados. En Blancafort i En Frederic Mompou, actualment, desperten ja fora d'aquí l'atenció dels filharmònics i llurs obres són estudiades i comentades, particularment a França, amb amor i simpatia creixents. Elles acusen, ben cert, caires nous i personals, d'un aspecte seriós, que les fan imposar en mig de la producció moderna, si bé abundosa a l'estranger, no pas sempre amb una atracció prou poderosa per a assolir llarga vida. Ha d'afalagar-nos força als catalans el fet de trobar els esmentats compositors fora

de la seva pàtria un acolliment tan favorable que propaga cada dia més la producció pianística dels dos. En parlar avui solament de les obres d'En Blancafort, no volem tampoc oblidar les d'En Mompou, de les quals hem fet aquí mateix l'elogi en diverses ocasions. Certament ens hi obliga també el parentiu espiritual que elles ofereixen en la sinceritat de llur expressió.

Les peces que constitueixen el recull *Jocs i danses al camp* són, ben cert, d'una ingenuïtat que de primer moment pot semblar anodina. La repetició un xic abusiva dels temes induirà a l'apreciació aquella, mes cal insistir en la seva lectura i l'obra pren ja un encís particular de cançó tendra i amorosívola que us domina per complet. La diversitat dels seus ritmes fa l'audició d'aquestes peces ben atractiva i com l'execució de les mateixes és d'un domini factible àdhuc als pianistes novençans, no hi ha dubte que, en ésser més conegudes, llur propagació ha d'estendre's considerablement.

Els *Cants íntims* presenten ja tot un altre aspecte. Per bé que la manera d'En Mompou pesa encara sobre d'aquestes petites peces, el seu flaire és seduidor i la seva escriptura és d'una elegància exquisida i d'una fermesa superior a la del recull anterior. El número 2: *He anat a reposar a la platja i el cel era tot gris*, en la indecisió del seu ritme, causa una impressió de dolça intimitat que corprèn d'una manera extraordinària. La sensibilitat expressada en el número següent: *llàgrimes*, és no menys encisadora, i, dintre el mateix aspecte adolorit, els números que segueixen són dignes d'igual estima. El recull acaba amb una pàgina amorosívola: *la mare canta i el bressol gronxa*. La seva modalitat sense fixesa li presta un atractiu especial que acusa el temperament sensitiu de l'autor.

Ja hem dit abans el segell personalíssim que ofereix *El Parc d'Atraccions*. Consta aquest recull de sis números, els quals, malgrat els diversos caràcters que presenten, guarden tots ells en llur expressió interna la major unitat. En el fons de les tonades i dels ritmes variats que descriuen de la manera més pintoresca l'animació del Parc, amb el seu "carroussel", la seva banda militar, el "dancing" i la musiqueta que acompanya els jocs malabars de l'equilibrista, la idea abstracta del visitant que es sent allunyat per altres records del rebombori que l'envolta, es manifesta repetidament, i el tema d'ell, com un veritable "leit-motiv", malgrat les variants amb què es presenta, adaptades sempre a l'escena descrita, dona la unitat expressiva que retreiem a les peces del recull, l'efecte just del qual s'ha d'obtenir, precisament, amb l'audició total dels seus números. La interpretació d'aquesta obra, plena de dificultats tècniques, exigeix, ben cert, un estudi aprofundit del caràcter personal que ostenta, i fallarà indubtablement el que intenti executar-la preocupant-se només de sonar les notes. Composició essencialment pianística, d'un esperit ben actual, podem afirmar que després de la *Ibèria* d'Albéniz, poques altres per a piano se n'han produït a casa nostra — i a fora i tot, també — d'una força tan intensa i suggestiva i d'una originalitat tan manifesta. — J. S.

RICARD WAGNER: *La Walkíria*. Traducció adoptada a la música, per Joaquim Pena i Jeroni Zanné. — Associació Wagneriana. Barcelona.

Havem rebut la tercera edició, reformada, de la traducció de *La Walkíria*, feta per Joaquim Pena i Jeroni Zanné; traducció que publica l'Associació Wagneriana de

Barcelona. Tractant-se dels dos coneguts escriptors (i tractant-se, a més, de l'Associació Wagneriana), ja no cal dir que la traducció que assenyallem és ben curiosa. Inútil dir també que la susdita traducció apareix seguida d'un *Quadro sinòptic dels Temes i figures musicals de La Walkiria*, temes i figures ben interessants de conèixer, com és sabut, en tractar-se de les produccions wagnerianes.

Mai alabarem prou la tasca inlassable de l'Associació Wagneriana i l'actuació, sobretot, de Joaquim Pena. Gràcies a l'infatigable, al generós amic, l'aficionat català pot intimar, com tots sabem, amb les creacions wagnerianes i amb altres obres cabdals del teatre líric. En Joaquim Pena ha traduït també, com tothom sap, importants cançons de Schumann, Fauré, etc. En fi, l'Associació Wagneriana ha ja publicat, traduïts per Joaquim Pena, alguns dels importants i significatius escrits de Ricard Wagner, *El drama wagnerià*, de Houston Stewart Chamberlain, etc. Convindria, però, publicar aviat les altres obres teòriques del mestre de Bayreuth, començant per *Opera i Drama*. Caldria, si, que les obres susdites ingressessin, bentost, a la nostra literatura. No ignorem les dificultats de traducció d'*Opera i Drama* i coneixem un xic l'estil de l'autor de *Parçival*! Però coneixem, semblantment, la capacitat i la tenacitat de Joaquim Pena. Ho tornem a dir, per tant: cal enllestir la traducció catalana de l'*Opera i Drama* car es tracta, en veritat, no solament d'una de les obres mestres del gran músic, del gran artista del vuitcents, sinó, oi més, d'una de les obres també mestres, cabdals, de la literatura musical de tots els temps i d'arreu del món.

Alegrem-nos de la nova traducció de Joaquim Pena i de Jeroni Zanné tot esperant les noves traduccions.

Cal fer constar que el nou llibre que acaba de publicar l'Associació Wagneriana apareix ben presentat. — F. LL.

ALEXANDRE MOTTU: *Passepiéd. Etude*, per a piano. — "A la Cité". Editions Musicales, Genève.

El "gourmet" de la música a la recerca de novetats té generalment endreçada la mirada vers els centres més importants només de la producció musical: París, Berlín, Viena, Londres, etc., però rarament s'interessa pel que s'escriu fora d'aquelles grans capitals, i, no obstant, no deixa de trobar-se sovint en llocs més reclosos, en ciutats de menor importància que les esmentades, manta artista que treballa també dintre el seu cercle modest, les produccions del qual guarden un interès prou despert per aquell que sense deixar-se suggestionar pel nom de l'autor, més o menys celebrat arreu, sap estimar també amb un criteri personal la valor pròpia de qualsevol obra inèdita o que llegeix per primera vegada sense saber-ne res de l'autor.

En el cas que comentem podríem assenyalar Alexandre Mottu, compositor suís, del qual hem rebut darrerament les dues peces per a piano *Passepiéd i Etude*, editades a Ginebra, per bé que coneixiem ja altres produccions seves ben estimables que seran interpretades a Barcelona, probablement abans de finir el present curs, en una sessió dedicada per complet a la música suïssa.

Les composicions de M. Mottu tenen un particular encís. La seva escriptura refinada, d'innegable bon gust, per bé que ofereix les característiques de la música moderna plena d'inquietud, on la recerca de les sonoritats i dels ritmes més contrastants

sembla ésser el seu fi primordial, no deixa de manifestar també un esperit àvid de subtilesses expressives que comunica a les obres de M. Mottu un interès suficient per a despertar la emoció viva del que sap escoltar i sap també descobrir ço més íntim que l'autor deposita en la seva producció, filla dels sentiments que nien en el cor del músic.

El *Passapied* és d'una gràcia lleugera i lluminosa que aclareix joiosament la peça. El regust arcaic que ofereix en la seva expressió ingènua el trobem embolcallat amb subtils harmonies d'una fluidesa que escau perfectament a la sonoritat del piano i s'ajusta del tot al gust modern.

L'*Estudi*, escrit en la tonalitat brillant de *mi major*, requereix, com la peça anterior, uns dits agíllsims i destres que el sàpiguen ben sonar. Dintre l'estil francès més delicat, de gust "faurérien", l'estudi aquest ha de causar en la seva audició un efecte infalible; degudament polsat i matisat, el seu intèrpret hi farà ressaltar les més exquisides i contraposades coloracions en l'ampla extensió que el piano avarca. — J. S.

MN. JOSEP MUSET I FERRER: *Cants de l'Església*. — Musical Emporium, Barcelona.

Cants religiosos pel poble inspirats en traduccions catalanes d'alguns himnes i càntics litúrgics. Aquesta col·lecció fa un bon paper en el magnífic repertori del cant popular religiós de la nostra terra. Inspirats directament en cants oficials de l'Església, en serveixen la dignitat, essència i formes. Melodia i acompanyament formen una bella unitat austera. Són, doncs, del tot recomanables als chors de congregacions i parroquials dels nostres temples.

Una observació, però, se'n acut fer: Essent tots aquests càntics traduccions directes de cants llatins de l'Església, la majoria dels quals tenen la melodia inspiradíssima popular-gregoriana ja prou coneguda i generalitzada, no hauria estat més reverent i profitós servir la tradició musical pristinà, sobretot no havent-se quasi apartat Mossèn Muset en compondre la seva versió melòdica de la modalitat gregoriana? Un *Adeste fideles*, un *O filii*, uns *Pange lingua*, *Stella Maris* i *Lauda Sion* no és evinentíssim que siguin cantats pels fidels en la seva augusta i pròpia melodia (creada ja per l'ús del poble) encara que el text sigui traduït en la llengua vernacle?

Aquesta és l'única objecció que se'n acut fer a aquesta excel·lent col·lecció, la qual fou premiada en la VIII Festa de la Música Catalana, festes que ja fa temps enyoren els nostres músics. — LL. M.

JOAQUÍN RODRIGO: *Zarabanda lejana*, per a guitarra. — Unión Musical Española. Madrid.

P. DONOSTIA: *Errimina* (Nostalgie per a guitarra). Transcripció per a piano. — Max Eschig & Cie. París.

Heus ací el títol de dues obres interessants recentment publicades. La primera, per la Unió Musical Espanyola, i l'ha composta En Joaquim Rodrigo com a homenatge a la "vihuela" de Lluís Milán. És de factura moderna i conté curioses sonoritats evocatives, realment, de les de les obres, ben recomanables per cert, dins el seu

temps, del famós vihuelista, un dels més originals i nous, tal vegada el més meritisim de la seva època. Cert que, des del punt de vista instrumentístic, els acords de l'obra del senyor Rodrigo per a guitarra ofereixen alguna dificultat d'execució, més d'un cop inassequible, si es vol tenir cura que quedin ben unides les frases en allò que pertany a llur colorit o qualitat de so. Mes aquesta petita deficiència, si és que així pot assenyalar-se, que ens permetem observar, no minva, en veritat, la valor considerable del conjunt de la *Zarabanda lejana*.

No es tracta pas en aquesta peça d'una "zarabanda" o "sarabanda", que d'ambdues maneres pot anomenar-se, amb les seves característiques estructurals, tal com exigeix eixa dansa, en sa forma originària, i que en la *suite* figurava, des de la meitat del segle XVIII, entre la "corranda" i la "giga". El senyor Rodrigo ha tingut tan sols en compte, per a la seva obra, de la *sarabanda*, el compàs ternari, el moviment i caràcter noble, i el desenrotllament, en notes llargues i carregades d'apoiatures. I, en l'aspecte d'homenatge, les ben típiques sonoritats que apareixen en les composicions de Lluís Milán.

Vegis, doncs, que es tracta d'una obra recomanable.

Errimina, de P. Donostia, és una nostàlgia escrita originàriament per a guitarra, traslladada al piano pel seu mateix autor, i publicada per la casa Max Schig & Cie., de París.

No pot negar un cert aire de "zortzico", el seu compàs amalgamat, així com tampoc la vivesa rítmica un xic brusca, però atraient de la música basca.

L'autor, bé es veu prou, que ha produït aquesta obra plena de melangia suggestionat per les sonoritats belles, mai prou alabades, de la guitarra. I les cerca i les tradueix més aproximadament en portar-les al piano que en fer-les directament per a guitarra, que aquest instrument tan poètic i de tantes possibilitats aristocràtiques és inassequible al músic que no la coneix a fons.

En síntesi pot afirmar-se que l'obra que comentem de P. Donostia pel seu sentiment i correcció, i, també, pel seu contingut imitatiu de la guitarra, és digna de tota atenció. — A. R.

El rapte del serrall, òpera còmica en 3 actes de Mozart. Traducció catalana adaptada a la música, de Joaquim Pena. — Barcelona, 1928.

Mona Lisa, drama líric en 2 actes de Max Schillings. Traducció catalana adaptada a la música, de Joaquim Pena. — Barcelona, 1928.

Posteriorment a la tercera edició de *La Walkyria*, En Joaquim Pena ha publicat en un interval breu la traducció en català, aplicada a la música, de les obres *El rapte del serrall*, de Mozart, i *Mona Lisa*, de Schillings. El fet d'haver estat representades enguany al Liceu aquestes dues òperes ha donat a les publicacions esmentades un doble interès, ja que essent elles sempre oportunes ho resulten més encara en poder avalorar llurs mèrits tot escoltant la corresponent producció musical.

La lectura per si sola del *Rapte* és ja una delícia, tan natural, tan viva i expressiva trobem la versió d'En Pena. Fent contrast amb ella, l'horripilant drama de *Mona*

Lisa és descrit amb llenguatge vigorós, de concisió clàssica, frapant per les seves imatges i pel foc de la passió que arbora els personatges. Per bé que les partitures d'aquestes dues obres estiguin força distanciades, no solament pels anys que separen llur creació sinó també per l'estil i la força inspiradora que domina en les mateixes, el fet de poder-les jutjar mitjançant la justesa de les paraules, que duen la comprensió cabal de l'expressió melòdica, és ben d'agrair ja al traductor En Joaquim Pena. La tasca que ve realitzant aquest amb tan noble persistència a casa nostra en pro de la cultura musical i d'una manera especial pel que es refereix al teatre líric, mereix tota classe de lloances, ben cert, puix és una documentació preciosa que pot ésser el dia de demà la pedra fonamental que sostingui el nostre desitjat teatre líric nacional. — S.



LA NOVA ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA. — El diumenge, 27 de febrer, convocat el Claustre de Professors de l'Escola Municipal de Música pel director actual, mestre Morera, amb l'objecte de possessionar-se del nou edifici situat al carrer del Bruch, xamfrà al de València, el dit mestre dirigí la paraula als reunits i digué: "En un acte com el present, el meu desig hauria estat en aquest moment poder-me associar amb vosaltres, i, en lloc de dirigir-vos la paraula, haver d'oïr la molt autoritzada del nostre director el mestre Nicolau. Us he reunit per a lliurar-vos la nova Escola Municipal de Música, de la nostra Escola de què tan esplèndidament ens ha dotat el nostre Ajuntament, i digna, per la seva importància, de Barcelona. Seguim treballant com fins ara, i si pot ésser amb més fe i entusiasme, desitjant que el nostre esforç no quedi dins d'aquestes parets, sinó que adquireixi l'impuls que es mereix, i així tot Barcelona podrà dir que, dintre aquest Palau de la Música, els professors en som dignes. Demés hem de procurar als deixebles despertar-los l'amor i respecte vers l'Escola, que junt amb els concerts que ací poden donar-se, perquè el local ho permet, no dubto que d'aquí pocs anys i amb l'esforç de tots, hi haurà un ambient artístic que fins ara no hi ha hagut."

Seguidament el secretari senyor Andreu, en nom del director mestre Nicolau, impossibilitat d'assistir a l'acte pel seu delicat estat de salut, saludà els reunits i els va trametre la paternal abraçada que a tots trametia el venerable mestre.

El Sr. Alfonso, en nom de tots els professors, expressà la gratitud que senten vers l'Ajuntament — digué — "que tan magnífic edifici ha aixecat per a Escola de

Música, i dedicà un record molt afectuós al director mestre Nicolau. Elogis mereix l'Ajuntament, i molt especialment la Comissió de Cultura, per haver dotat Barcelona de tal edifici, que honora la ciutat, i en el qual ha de formar-se l'ànima artística dels qui, més endavant, han de pregonar per tot arreu el grau de cultura del nostre poble i l'Art de la nostra Pàtria."

VIDA CATALANA A PARIS.— Ens plau copiar de *La Ven de Catalunya* la següent nova:

"El Trio de Barcelona ha donat un nou concert a París, a l'acreditada Sala Erard, on tantes eminències s'han fet aplaudir. Al programa hi havia el *Trio en re*, de Beethoven, un dels més bells del mestre de Bonn, que els nostres excel·lents virtuoses varen interpretar d'una faiso acabada. En el *largo* i en el *presto*, hom no sabria dir quin dels tres concertistes va superar l'altre, si Ricard Vives, al piano, on feia filigranes; si Marian Perelló, al violí, on cantava a la perfecció, i si J. Pere Marés, al cel·lo, on ens demostrava una volta més el seu mestratge.

"Completaven el programa sengles trios de H. Collet, Marian Perelló, Granados i Turina. Tots ells, cal remarcar-ho, tenien una sabor tota "flamenca", des de la inspiració més andalusa, no pas castellana, de Collet, a desgrat del títol del trio, això és, *Trio Castillan*, fins a l'empremta " trianaesca " del *Pensant en Albéniz*, de Perelló, passant, ja no cal dir-ho, per un autor com Granados i un compositor com Turina, aquest essencialment andalús. Aquest trio de Turina té molta color local i molta inspiració. Els tres eminents intèrprets el toquen a les mil meravelles. Finalment, per a ben accentuar la "color local", que tant sembla agradar als francesos, fins quan no hi entenen res, el Trio de Barcelona va donar fora de programa l'"intermezzo" de *Goyescas*, de Granados, que acabà de completar el regust flamenc de la vetllada. Tot plegat, una bona sessió musical que deixarà un excel·lent record als amics de la música de París."

UNA NOVA PRODUCCIÓ MUSICAL DE L. CHAVARRI.— A la Filharmonica de València acaba d'estrenar-se, interpretat per una orquestra de corda amb el concurs de la intel·ligent pianista Pilar Bayona i sota la direcció de l'autor, una magnífica producció del mestre Chavarri. Es tracta d'un *Concert* per a piano i orquestra. "En ella no solament s'hi troben totes les qualitats tècniques desitjades — ha dit un distingit crític —; per sobre d'una harmonia pura, per sobre una estructura formal adequada, hi planeja un sentiment de valenciania nobilíssima, i en l'obra hi alena la vida lírica de la nostra horta; és el paisatge que inspirà un dia a Fillol en Bonrepòs el que s'ha transfós ara en l'obra de Chavarri i ha cantat aquest amb la més vehement de les exaltacions poètiques en el temps central *Les barraques de Bonrepòs*."

El públic es sentí realment commòs en escoltar l'obra nova de Chavarri. L'èxit assolit fou grandíssim, i la intèrpret principal del *Concerto*, la gentil pianista Pilar Bayona, meresqué les més justes alabances per la seva brillant intervenció, ja que s'identificà meravellosament amb l'esperit de l'obra.

El mestre Chavarri ha rebut amb motiu d'aquesta estrena un sens fi d'enhorabones i amb elles hi val fer chor també la REVISTA MUSICAL CATALANA, que tan viu afecte guarda envers el seu antic col·laborador de València.

Els amics i admiradors de l'excel·lent músic li dedicaren, així mateix, un públic homenatge, del qual ha promès parlar-ne el nostre corresponçal de la ciutat del Turia en el nostre número d'abril.

CENTENARI DE LA MORT DE FRANZ SCHUBERT.— El gran èxit que obtingueren els festivals que amb motiu del centenari de la mort de Beethoven es realitzaren per tot Europa i l'Amèrica ha decidit als seus organitzadors a preparar-ne d'altres semblants per a commemoració de la mort de Franz Schubert, ocorreguda a Viena el 19 de novembre de 1828. Els patrocinadors han suggerit la formació de comitès executius i honorífics, encarregats de posar en pràctica un vast Concurs internacional de compositors. Constitueixen el Comitè executiu a Espanya els reputats mestres Manuel de Falla (President honorari), Enric F. Arbós (President), Bartomeu Pérez Casas, Joaquim Turina, Oscar Esplà i Adolf Salazar (Secretari).

L'objecte del concurs és premiar composicions originals per a orquestra, que entrin dintre les següents categories:

a) Treballs simfònics, en un o més moviments, presentats com apoteosi del geni líric de Schubert, i dedicats a la seva memòria amb motiu del seu Centenari.

b) Variacions sobre els temes de Schubert, en l'esperit indicat abans, basades en les seves cançons, obres per a piano o composicions de música de cambra, per exemple: *La mort i la donzella*, *La truita*, *El vianant*.

Els premis que es concediran faran un total de 20.000 dòlars, dels quals podran participar-ne les deu zones en què s'han distribuït les diverses nacions.

Ultra aquests premis, que seran de 750 dòlars per a la millor composició d'una zona determinada i de 250 dòlars per a la segona millor composició, es concedirà un Gran Premi de 10.000 dòlars a la millor composició entre les trenta corresponents a les deu expressades zones, que serà seleccionada per un Gran Jurat Internacional.

Totes les composicions han de presentar-se anònimament i aniran acompanyades d'un sobre perfectament segellat, contenint el nom i l'adreça del concursant.

Les composicions de la zona espanyola han de dirigir-se, indicant en el sobre: "Per al Concurs Schubert", al Secretari del Comitè, don Adolfo Salazar, Abascal, 7, Madrid.

El terme fixat d'admissió és el 31 del present mes de març.

CONCURS INTERNACIONAL CHORAL.— Amb motiu de celebrar-se a Milà la novena Fira Exposició Campionària Internacional la pròxima primavera, s'han organitzat en aquella ciutat italiana dos Concursos Internacionals de Chors, reservat el primer als chors mixtes i el segon als chors d'homes. Les dates fixades per a la celebració dels referits concursos son els dies 11 i 12 de juny per als chors mixtes i els dies 9 i 10 de juny per als chors d'homes.

Es repartiran en metàl·lic diversos premis en relació a les categories en què estaran dividides les entitats corals que hi concorrin. El primer premi per als chors mixtes és de 15.000 lires, i per als chors d'homes 12.000 lires.

Les inscripcions per als Concursos expressats han de fer-se dintre el present mes de març. El Comitè administratiu està domiciliat a la Via Amedei, 8, Milano (106): "Ente Autonomo della Fiera di Milano".

FESTIVAL CATALÀ A PARIS.—Fou verament d'una importància excepcional l'audició que donà el 12 de febrer a la Sala Gaveau de París la cobla "La Principal", de La Bisbal, que dos anys enrera ja s'havia fet aplaudir a la mateixa sala. Contribuïen a fer atractiu el programa, el recital de cançons populars catalanes per la notabilíssima cantatriu russa Na Sònia Verbitzky i la cooperació del "Chœur Mixte de Paris", junt amb els chors de "La Bourrée", dirigits per En Josep Fontbernat i acompanyats per valuosos elements de l'orquestra dels Concerts Lamoureux, en la interpretació d'una *Suite Populaire* original de l'esmentat mestre català.

"La Principal" va delectar l'auditori amb un floret de sardanes de Pep Ventura, Garreta, Morera, Manén i Soler. També causà un efecte gran en donar a conèixer al públic parisenc les *Impressions camperoles* del jove compositor Joaquim Serra i les *Danses de Vilanova* d'En Toldrà. Fou una veritable revelació per aquell auditori, tant del què pot donar la cobla com a conjunt harmoniós orquestral, com dels mèrits que distingeixen aquells dos compositors.

Ben remarcable fou també el recital de la senyora Verbitzky, la qual amb la seva clara dicció, el seu aplom no mancat de sentiment i el seu art acabat, entonà fins a dotze melodies catalanes que foren aplaudidíssimes, sobretot *Els fadrins de Sant Boi*, *L'hereu Riera*, *El bon caçador* i la *Cançó de l'estrella*.

I el festival es va acabar amb l'esmentada *Suite* d'En Fontbernat, executada per més de 250 executants, entre cantants i músics. Tots aquests elements, sota la batuta del fogós i destre director, realitzaren un conjunt imponent que interpretà amb tota la justesa exigible elements tan heterogenis, la curiosa harmonització que el mestre Fontbernat ha realitzat d'una sèrie de melodies occitanes, algunes d'un mateix esperit i responent a una mateixa concepció d'art.

Aquest festival de la Sala Gaveau ha estat un triomf per a la nostra música i una victòria completa de la Cobla de La Bisbal, ben aplaudida i festejada encara en la "tournée" que seguidament ha realitzat en el Migdia de França.

OPINIÓ DE RAVEL SOBRE EL "JAZZ".—En la *Musical American* Maurice Ravel manifesta en un interviu que es declara amic del jazz i de la seva riquesa rítmica. No creu que el jazz sigui tan modern com hom es pensa. Ell n'ha retrobat elements en les velles melodies escoceses; en melodies italianes o franceses de cap el 1840, en *Giselle* el ballet d'Adolf Adam i en la música de Gottschalk del temps del segon Imperi.

D'ALEMANYA.—El programa de Bayreuth porta inscrit enguany (del 19 juliol al 19 agost) l'*Anell del Nibelung* (tres tandes), *Tristany* (cinc representacions) i *Parsifal* (cinc representacions).

Parsifal serà dirigit pel mestre Karl Muck, l'*Anell* per Sigfrid Wagner i Franz von Hœsslin, *Tristany* per Karl Elmendorff.

—El *Requiem* inèdit, atribuït a Haydn, que fou descobert darrerament, ha estat executat per primera vegada el primer de febrer a Düsseldorf.

D'AUSTRIA.—La casa mortuòria de Schubert en la Kettenbrückengasse de Viena serà comprada per la Municipalitat d'aquella ciutat per a ésser convertida en "Museu Schubert".

—S'anuncia que el mariscal Hindenburg i el doctor Stresemann assistiran aquest any al festival Schubert de Viena.

DE BÈLGICA.—El Conservatori de Brusselles té anunciada l'execució de la *Passió segons Sant Joan*, de Bach. Encara que no té la importància de la *Passió segons Sant Mateu*, del propi autor, no deixa d'ésser un aconeixement ben remarcable.

DELS ÉSTATS UNITS.—Maurici Ravel ha fet els seus debuts a Amèrica. Ha dirigit alguns concerts a Cambridge i més tard a Boston. Els programes eren formats de les seves obres. També ha exercit de pianista en un recital consagrat a la seva producció general que fou organitzat per la societat "Pro Musica". Aquestes audicions han despertat en el públic americà un gran entusiasme.

—Altres artistes han donat recitals importants: Paderewski, Rosenthal, Geraldine, Pau Casals, etc.

D'ITALIA.—El premi del Govern italià, consistent en 50.000 lires a la millor obra lírica, ha estat concedit enguany a Felice Lattuada pel seu *Don Giovanni*.

En canvi, el jurat del concurs organitzat per la "Società Concerti Sinfonici di Venezia" (mestres Agostini, Alfano, Malipiero) no ha premiat cap de les obres presentades.

Així mateix s'ha deixat de concedir l'únic premi de 50.000 lires fundat per *Il Secolo* de Milà, que es destina a la millor òpera. El jurat de l'expressat concurs, compost dels mestres Zandonai, Panizza i Pizetti, ha partit la suma aquella entre dues partitures, solament a títol d'encoratjament.

Publicacions rebudes

MUSICA

JOAN SEBASTIÀ BACH: *Quaranta Cants Espirituals*, traduïts al català i publicats per Joaquim Pena. — Cançoner Selecte. Volum V. — Barcelona, 1927.

APEL-LES MESTRES: *Nous madrigals*. — Casa Editorial de Música Boileau. — Barcelona.

JOSEF MUSET I FERRER, Prev.: *Cants de l'Església* a una veu, o chor a l'uníson. amb acompanyament d'harmònim (ad libitum). — Musical Emporium. — Barcelona.

J. S. BACH: *El clave bien temperado*. Preludis y Fugas. II. — Casa Editorial de Música Boileau. — Barcelona.

Publicacions de la Oxford University Press, London:

Dances populars de tots els països, transcrites per a piano. XXIII, XXIV. Hon-
gria (Emma Kodály). XXV, XXVI. Bretanya (Paul Ladmirault).

R. VAUGHAN WILLIAMS: *Concerto Accademico*, transcripció per a violí i piano.

B. VAN DIEREN: *Spleen. The touch of love... Mon cœur se recommande à vous* (melodia atribuïda a Orlando di Lasso). *Love must be gone. Last Days. Epiphanias.* Per a cant i piano.

HILDA M. COOPER: *Tarn Hows*, per a piano.

YORK BOWEN: *Tres preludis*, per a piano.

H. E. RANDERSON: *Eglogue*, per a piano.

E. J. MOERAN: *Summer Valley. Bank Holiday*, per a piano.

ROY AGNEW: *A May Day. Rabbit Hill. Elf Dance* (estudi), per a piano.

LUDOVICO ROCCA: *Otto Cantilene su testi d'Oriente*, per a cant i piano.

ID.: *Quattro melopee su epigrammi sepolcrali greci*, per a cant i piano.

ID.: *Lo sposo Thio alla sua Atti e la risposta della sposa*, per a cant i piano.
(F. Bongiovanni - Editore. Bolonya).

M. BLANCAFORT: *Pastoral en sol*, per a piano. (Editions Maurice Senart, Paris).

LLIBRES

VICENS M.^a DE GIBERT: *La Divina Comèdia llegida per un músic.* — Barcelona, MCMXXVII.

L'ÒPERA CLÀSSICA: *El rapte del serrall.* Òpera còmica en 3 actes de W. A. Mozart. Traducció adaptada a la música de Joaquim Pena. — Barcelona, 1928.

TEATRE LÍRIC MODERN: *Mona Lisa.* Drama líric en 2 actes de Max Schillings. Traducció adaptada a la música, de Joaquim Pena. — Barcelona, 1928.

J. B. TREND: *Catalogue of the music in The Biblioteca Medinaceli Madrid.* — New York, Paris, 1927.

Coros montañeses: "El Sabor de la Tierruca". Memòria del IV aniversari (10 febrer 1928). — Santander.

NOVES REVISTES

GACETA MUSICAL. Unica Revista internacional, escrita en castellà, exclusivament dedicada a qüestions musicals. Director: Manuel M. Ponce. — 252, rue du Faub. - St. Honoré - Studio 15 - Paris (VIII^e).

MUSICAL-HERMES. Revista de la Casa Parramón. — Redacció i Administració: Carme, 8, 1.^a Barcelona.

ORFEÓ BARCELONÈS. Butlletí mensual d'aquesta entitat choral que reben gratuïtament els associats.

Secció oficial

Amb nombrosa assistència de socis va tenir lloc el dia 28 de gener la junta general ordinària de l'ORFEÓ CATALÀ sota la presidència de don Joaquim Cabot i Rovira, acompanyat de la Junta Directiva de l'entitat.

Llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior el senyor comptador donà lectura de l'estat de comptes, que fou aprovat. Acte seguit el mateix comptador senyor Estany donà clares i abundoses explicacions sobre la marxa econòmica de l'ORFEO, com així mateix el senyor president, fent ressaltar, ambdós, el normal i progressiu eixugament del deute hipotecari, prompte a ésser extingit, fruit d'una actuació administrativa, de molts anys, plena d'aquell seny i bona ordenació reconeguts tothora en el funcionament de l'entitat.

Seguidament el Secretari En Pasqual Boada llegí la Memòria artística de l'any finit.

Com cada any, la Memòria del Secretari de l'ORFEO fou una nota viva i palpitant que delectà llarga estona l'atenció de l'Assemblea, per la seva bellesa d'imatges i polític llenguatge, així com per la viva realitat que l'avalora. No cal dir com fou calorosament aplaudida i comentada amb entusiasme del que n'és ben mereixedor el notabilíssim treball del nostre bon amic En Pasqual Boada.

Després de breus i eloqüents paraules del President, En Joaquim Cabot, referents als nous càrrecs que calia elegir, per aclamació fou aprovada la candidatura que per a substituir els càrrecs que finien presentà la Junta Directiva, i aquesta quedà constituïda per al bienni 1928-29 en la següent forma:

President, Joaquim Cabot i Rovira; vice-president, Vicens Moragas i Rodés; secretari primer, Pasqual Boada i Nogués; secretari segon, Jaume Martí i Marull; tresorer, Tomàs Millet i Estapé; comptador, Martí Estany i Martí; bibliotecari primer, Francesc Pujol i Pons; bibliotecari segon, Ramon Crespo i Miñana; vocal conservador, Joaquim Renart i García; vocals: Josep M. Anzizu i Morell, Francesc de A. Manich i Albert Bastardas Sampere; vocals coristes: Emili Jové i Cusidó i Francesc Torras i Mercadal.

El senyor president féu la proclamació dels Socis Coristes Vitalicis que, per haver format part de la Secció Choral durant 20 anys, són creditors a aquest títol, i els lliurà el diploma corresponent.

Així mateix es llegí la llista dels choristes més complidors en les tasques de la secció choral, als quals serà lliurat, com de costum, un obsequi del mestre Millet.

El senyor president anuncià als choristes l'augment que la Junta havia acordat fer sobre la percepció de dietes de la Caixa de Previsió i Socors de la Secció Choral per al cas de malaltia.

Finalment féu presents a la General les millores introduïdes en la REVISTA MUSICAL CATALANA en complir els 25 anys de la seva fundació, excitant que tothom vulgui subscriure-s'hi i faci propaganda en aquest sentit a fi de poder seguir millorant la "Revista" fins a convertir-la en una de les més interessants dintre la seva especialitat.

Després de contestar-se degudament algunes observacions que feren alguns senyors socis, s'aixecà la sessió que transcorregué amb aquella cordialitat i efusió característiques de l'actuació de l'entitat i que tant contribueixen al seu major esplendor i eficàcia.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PREVIA CENSURA

ATENES A. G., Carrer de Provença, 157 - Telèfon 216 G. — BARCELONA